

Årsredovisning

Folksam Fondförsäkrings-
aktiebolag (publ)

2019

Folksam

Finansiella rapporter

Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning	10
Rapport över totalresultat	11
Resultatanalys	11
Balansräkning	12
Rapport över förändringar i eget kapital	14
Kassaflödesanalys	15

Noter

Not 1	Redovisningsprinciper	16
Not 2	Upplysningar om risker	26
Not 3	Premieinkomst	40
Not 4	Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	40
Not 5	Intäkter från avtal med kunder	40
Not 6	Utbetalda försäkringsersättningar	41
Not 7	Driftkostnader	41
Not 8	Kapitalavkastning, intäkter	42
Not 9	Orealiserade vinster på placeringstillgångar	42
Not 10	Kapitalavkastning, kostnader	42
Not 11	Orealiserade förluster på placeringstillgångar	42
Not 12	Nettoresultat per kategori av finansiella instrument	43
Not 13	Skatter	44
Not 14	Andra Immateriella tillgångar	44
Not 15	Aktier och andra andelar	45
Not 16	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	45
Not 17	Fondförsäkringstillgångar	45
Not 18	Övriga fordringar	45
Not 19	Finansiella tillgångar och skulder	46
Not 20	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	48
Not 21	Förutbetalda anskaffningskostnader	49
Not 22	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	49
Not 23	Aktiekapital	49
Not 24	Disposition av företagets vinst eller förlust	49
Not 25	Oreglerade skador	50
Not 26	Fondförsäkringsåtaganden	50
Not 27	Pensioner och liknande förpliktelser	51
Not 28	Uppskjuten skatteskuld	51
Not 30	Övriga avsättningar	51
Not 29	Övriga skulder	51
Not 31	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	52
Not 32	Ställda säkerheter	52
Not 33	Eventualförpliktelser	52
Not 34	Upplysningar om närstående	52
Not 35	Medelantal anställda samt löner och ersättningar	55
Not 36	Tvister	58
Not 37	Väsentliga händelser efter balansdagen	58

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören (vd) för Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam Fondförsäkring) med organisationsnummer 516401-8607 avger härmed årsredovisning för 2019, företagets 24:e verksamhetsår. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

Folksam Fondförsäkring är ett helägt dotterföretag till Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv), organisationsnummer 502006-1585. I not 34 "Upplysningar om närstående", ges en detaljerad beskrivning av Folksam och de relationer som finns mellan de ingående företagen.

Verksamhet

Folksam Fondförsäkring bedriver fondförsäkringsrörelse med anknytning till värdepappersfonder. Fondförsäkring innebär att kunden bestämmer risknivån på sitt sparande genom att välja vilka fonder kapitalet ska placeras i. För den verksamhet i företaget som avser fondförsäkring för kollektivavtalade tjänstepensioner inom tjänstemannaområdet används bifirman Folksam Tjänstemannapension.

Fondförsäkringsprodukterna distribueras i huvudsak genom så kallad personlig försäljning via Folksam egna rådgivare samt via försäkringsförmedlare.

Väsentliga händelser under året

Styrelsen utsåg Charlotta Carlberg till ny vd för bolaget. Thomas Theiler, tidigare vd, lämnade sin roll för att tillträda som chef för sektionen Anti-Money Laundering (ALM) inom Affärsområde Liv. Båda tillträdde respektive tjänst den 1 oktober 2019.

Företaget har under året fortsatt arbetet med att undersöka möjligheter och konsekvenser av en eventuell införlivning av företaget i moderföretaget Folksam Liv.

Under hösten togs en fondstrategi fram som innefattar en avsiktsförklaring för distribution, paketering och innehåll med ledorden kvalitet och enkelhet. Strategin bör på sikt leda till mer konkurrenskraftiga fondportföljer för en bredare marknad.

Företaget har även ingått avtal med Allfunds vilket ger möjlighet att använda en fondhandelsplattform för fondhandeln. Plattformen kommer underlätta och modernisera fondhandeln gentemot fondbolagen.

Gruppen fondhandel har flyttats från företaget till moderföretaget Folksam Liv och ingår numer i Affärsområde Liv. Detta påverkar inte det arbete som utförs utan är enbart en organisatorisk förändring.

Regelverk

Lagen om försäkringsdistribution, (FDL/IDD), trädde i kraft den 1 oktober 2018 för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag som distribuerar försäkringar, med undantag av de bestämmelser som avsåg distribution av tjänstepensionsförsäkringar, som trädde i kraft 1 oktober 2019. Lagen innehåller åtgärder för att öka skyddet för kunder och skapa mer likartade konkurrensvillkor på marknaden. De svenska reglerna går på vissa områden längre än EU-reglernas minimikrav. Affärsmodeller, avtal, dokumentations- och informationsmaterial, utbildning samt ersättningar till anställda påverkas.

Den 1 januari 2019 trädde lagen om AGI (Arbetsgivardeklaration på individnivå) i kraft, vilket innebär förändringar i hur Folksam Fondförsäkring som arbetsgivare och försäkrings- och pensionsföretag redovisar skattepliktiga utbetalningar och avdragen skatt till Skatteverket. I och med det nya regelverket görs rapporteringen på individnivå och aggregerad nivå istället för som tidigare, summerat på bolagsnivå.

Ekonomisk översikt

Fondförsäkringstillgångar

Fondförmögenheten för kundernas räkning vid årets slut uppgick till 46 075 (39 318) miljoner kronor. Ökningen av beståndet härrör från den goda värdeutvecklingen av beståndet.

Premieinbetalningar och utbetalningar

Folksam Fondförsäkring erbjuder i sin roll som försäkringsgivare sparande i fondförsäkring med fokus på kapitalförsäkring, tjänstepension och kollektivavtalad tjänstepension. Under 2019 betalade kunderna in 3 272 (3 474) miljoner kronor i premieinbetalningar. Minskningen av premieinbetalningar beror sammantaget på minskade inbetalningar inom privat kapitalförsäkring, däremot har premieinbetalningar ökat inom den privata tjänstepensionsförsäkringen. Företagets utflyttar ökade under året vilket innebär att företaget även i år haft ett negativt flyttnetto på 133 (90) miljoner kronor. Utflyttar har ökat både inom privat kapital och inom den privata tjänstepensionen.

Driftskostnader

Driftskostnaderna minskade under året och uppgick till 458 (493) miljoner kronor. Driftkostnaderna minskar främst till följd av lägre utvecklingskostnader samt lägre bank- och konsultkostnader. Detta motverkades något av högre provisioner vilket förklarades av att föregående års provisioner var lägre till följd av höga återtag.

Kapitalförvaltning och kapitalavkastning

Totalavkastningen för företaget uppgick till 19,4 (-4,6) procent. Den positiva avkastningen härrör sig från aktiemarknadens kraftiga uppgång under året.

Resultat

Resultatet för 2019 uppgick till 89 (73) miljoner kronor. Det ökade resultatet var främst hänförligt till lägre driftskostnader.

Hållbarhet

Trygghet i en hållbar värld

Folksam Fondförsäkrings ägare har starka traditioner vad gäller främjandet av en hållbar utveckling och har därför höga ambitioner för Folksam Fondförsäkrings hållbarhetsarbete. Visionen, "Våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld", vittnar om den centrala betydelse som hållbarhetsarbetet har för den verksamhet som bedrivs.

Folksam Fondförsäkrings hållbarhetsarbete tar sitt avstamp i internationella överenskommelser och ramverk såsom ILO-konventionerna, FN Global Compacts tio principer och FN:s Globala mål för hållbar utveckling inom Agenda 2030.

Folksam Fondförsäkring anser att ett hållbarhetsarbete integrerat i erbjudanden och verksamheten i övrigt, ger bättre förutsättningar för långsiktig framgång. Företaget eftersträvar därför att vara ledande på hållbarhetsområdet relativt sina konkurrenter och att bedriva ett hållbarhetsarbete som är intressant att granska.

Folksam fondförsäkrings hållbarhetsarbete syftar till att skapa värden för intressenter såsom kunder, försäkrade, ägare, anställda, samarbetspartners, leverantörer och samhället i stort. God och transparent samverkan med intressenter är en förutsättning för att nå målet. Arbetet är inriktat mot områden som är relevanta och meningsfulla såsom hälsa, jämställdhet och mångfald, effektiv resursanvändning, klimatpåverkan och anständiga arbetsvillkor. Hållbarhet ska integreras i verksamhetens alla delar omfattande såväl samarbetspartners som leverantörer.

Hållbarhetspolicy och hållbarhetsmål

Folksam Fondförsäkring, liksom samtliga företag inom Folksamgruppen, har en hållbarhetspolicy som antogs av styrelsen i slutet av 2018. Hållbarhetspolicy anger vad som ska gälla för Folksam Fondförsäkrings arbete för en hållbar utveckling. Policyn ses över en gång per år och styrelsen får kontinuerlig avrapportering om hållbarhetsarbetet.

Under 2019 har samtliga styrelser inom Folksamgruppen antagit mätbara hållbarhetsmål. Några av målen gäller för samtliga företag inom Folksamgruppen, som målet om att ha nettonoll-utsläpp från egen verksamhet 2030, att minska koldioxidavtrycket i aktieportföljen, att ha

Förvaltningsberättelse

jämställd könsfördelning bland såväl medarbetare som chefer och ledning samt att ha lika lön för lika arbete. Flera av företagen har också verksamhetsspecifika mål och satsningar.

Folksam Fondförsäkrings hållbarhetsfokus 2019 – Ansvarsfullt fondutbud

Vi har inget eget fondbolag inom Folksamgruppen utan erbjuder särskilt utvalda externa fonder. I vår utvärderingsprocess finns tydliga hållbarhetskriterier som de externa fonderna ska leva upp till. Under året har dessa kommunicerats i olika externa forum och vi har haft en aktiv dialog i syfte att engagera och påverka fondbolagen att arbeta mot en mer hållbar värld.

Samtliga utvalda fonder ska i första hand arbeta med att påverka bolagen de investerar i till ett mer hållbart beteende. Det kan gälla vår miljö och vårt klimat men även goda arbetsrättsliga villkor för de anställda, att inte tillåta barnarbete och att bolagen ska arbeta aktivt för en transparent företagskultur som motverkar korruption. Under året har fondutbudet fullt ut anpassats till Folskams hållbarhetskriterier, de fonder som inte uppfyllt kriterierna har underkänts för investering. Detta inkluderar Folskams Livs uteslutande kriterier. Folksam arbetar vidare för att ytterligare förfina och höja hållbarhetskriterierna för externa fonder.

Vårt hållbarhetsarbete uppmärksammas och utvärderas av externa aktörer. I början av året publicerade Söderberg & Partners deras rapport "Hållbara fondförsäkringar 2019" där Folksam tog hem en topplacering med ett grönt betyg, enligt deras trafikljusmodell. Senare under hösten publicerade Max Matthiessen en omfattande rapport "Ansvarsfullt ägande 2019/2020" som bland annat utvärderar samtliga fondförsäkringsbolag i Sverige. Även här kommer Folksam Fondförsäkring bra ut i rapporten och erhåller högsta betyg i tre av fyra delbetyg. Vi arbetar kontinuerligt med att stärka vårt hållbarhetserbjudande och att få erkännande i branschen är en bekräftelse att vi går från ord till handling.

Folksam Fondförsäkringars hållbarhetsarbete är en del av Folksam Livs koncernens hållbarhetsarbete, för närmare upplysningar om koncernens hållbarhetsarbete hänvisas till Folksam Livs årsredovisning för 2019 i enlighet med ÅRFL 6 Kap. För en mer heltäckande beskrivning av arbetet med hållbarhet och aktiviteter under 2019, läs gärna Folksamgruppens Års- och hållbarhetsrapport 2019 (<http://ir.folksam.se>).

Medarbetare

Inom Folksam tillämpas tillikaanställning vilket innebär att medarbetarna är anställda i flera företag inom gruppen. Folksam har cirka 4 000 medarbetare på flera orter i Sverige. Folksam har en gemensam HR-funktion som ger stöd i kompetensförsörjningen för samtliga företag inom Folksam. Folksam ska vara en attraktiv arbetsplats med kända och konkurrenskraftiga erbjudanden till nuvarande och framtida medarbetare. 2019 års medarbetarundersökning visade generellt goda resultat. Resultatet slutade på 78 (76) procent positiva svar i genomsnitt och 83 (83) procent svarade att de gärna eller mycket gärna vill arbeta kvar i Folksam framöver. Under 2019 nyanställdes 429 (673) personer totalt inom Folksam.

Folksam ska ha miljöer med processer, informationsstöd och teknik som stödjer effektivitet samt legala krav och som dessutom främjar god hälsa och motivation. Som ett led i detta har Folksam fortsatt att utveckla arbetssätt och digitalt stöd för en sammanhållen och effektiv kompetensförsörjning. Folksam har också gjort insatser för att stärka det aktivitetsbaserade arbetssättet som bland annat bidrar till samarbete, lärande, hållbarhet och kostnadseffektivitet.

Folskams sjuktalet för helåret 2019 uppgick till 5,0 procent, vilket är lägre än föregående års utfall på 5,3 procent (rullande 12 månader). Under året har Folksam arbetat för ökad hälsa, sänkta sjuktalet och ett gemensamt lärande inom området. Respektive verksamhet har identifierat behov och genomfört riktade insatser. Dessa har sedan följts upp på övergripande nivå. Uppföljning på individnivå avseende prestation, arbetsbelastning och välmående genomförs löpande.

Kompetensutveckling

Folskams medarbetare ska bidra till en kultur där gemensamt ansvar tas för kontinuerlig utveckling, samarbete och lärande. Folksam arbetar löpande med kompetensutveckling för att säkerställa regulatoriska kunskaps- och kompetenskrav. Under 2019 har berörda medarbetare genomgått kompetensutveckling inom bland annat klagomålshantering, åtgärder mot penningtvätt, hot i yrkesrollen, konkurrensrätt, intern kontroll och arbetsmiljö. Inom pensions- och kapitalförsäkring har påbyggnadsutbildningar tagits fram och ett antal produktutbildningar har vidareutvecklats.

Förvaltningsberättelse

Försäkringsdistributionslagen (FDL/IDD) som trädde i kraft 2018 ställer krav på kunskap, kompetens och lämplighet hos försäkringsdistributörer. Folksam har infört en tydlig struktur för att säkerställa att regelverket efterlevs. Medarbetare och chefer som berörs av FDL/IDD har genomgått externa certifieringar, interna utbildningar med kunskapstest samt årlig fortbildning.

För att ha försäkrings- och pensionssparandebranschens mest nöjda kunder behöver Folksam chefer och ledare som, genom ett strategiskt och coachande förhållningssätt, tar ansvar för kompetensförsörjning och rätt prestation. Under 2019 har en särskild insats gjorts för att stärka cheferna i att tilldela och tydliggöra mål, stämma av kompetens och lämplighet samt följa upp prestation och utveckling i Folksams digitala stöd för talent management.

Löner, ersättningar och övriga villkor

Folksam är genom medlemskapet i arbetsgivarföreningen KFO bundet av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor. Enligt Folksams lönepolitik ska lönerna vara individuella och differentierade, motivera goda prestationer och önskvärda beteenden samt bidra till ett sunt risktagande som ligger i linje med kundernas förväntningar. Folksam har en restriktiv hållning till rörliga ersättningar eftersom de kan medföra ett överdrivet risktagande, därför utgår inga rörliga ersättningar utöver Folksams gemensamma belöningsprogram. Vad gäller jämställda löner inom Folksam låg skillnaden i medellön mellan kvinnliga och manliga medarbetare på 7 (6) procent för 2019. Vid en nedbrytning på likvärdiga arbeten (svårighetsgrad) låg löneskillnaden mellan könen på 3 (0) procent. Vid denna nedbrytning kan man se att skillnaderna inte är ensidiga, dvs i vissa arbeten är kvinnornas medellön högre än männens och i andra arbeten är männens högre. Huvuddelen av skillnaderna har sakliga förklaringar som kompetens, erfarenhet, prestation och marknadskrafter. Där osakliga löneskillnader upptäcks är dessa föremål för åtgärder i den årliga lönekartläggningen.

Folksam har ett belöningsprogram för medarbetare som syftar till att synliggöra och sätta fokus på Folksams affärsstrategier och övergripande mål. Belöningsprogrammet omfattar samtliga medarbetare utom koncernledningen, vd, vice vd och vd i dotterföretagen samt chefen för internrevision Folksam Sak respektive Folksam Liv. Utfall från belöningsprogrammet betalas inte ut som kontant ersättning utan avsätts i en pensionsförsäkring. Belöningsprogrammet kan falla ut med 0 kronor upp till maximalt 20 000 kronor per medarbetare, beroende på grad av målpåfyllelse.

Medelantal anställda samt löner och ersättningar, med särskild specifikation på ersättningar till ledande befattningshavare, redovisas i not 35.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Resultatutvecklingen påverkas i hög grad av börs- och valutakursers utveckling liksom av förändringar i det allmänna ränteläget. Dessa påverkas i sin tur av förändringar av makroekonomiska faktorer såsom tillväxt, inflation och arbetslöshet. Riskerna och de beslut som fattas för att hantera dessa påverkar företagets ekonomiska ställning och förmåga att nå dess mål. Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut med beaktande av risker skapas förutsättningar att erbjuda kunderna trygga försäkringslösningar. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv. En beskrivning av Folksam Fondförsäkrings samlade risker och hur de styrs samt hanteras återfinns i not 2.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att företag sköts på ett hållbart, ansvarsfullt och så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med företagets bolagsstyrning, förutom att den ska överensstämma med övergripande vision, mål om nöjda kunder och etiska principer, är att säkerställa en god avkastning för ägarna.

Bolagsstyrningen av Folksam Fondförsäkring följer de regelverk som gäller inom moderföretaget och utgår från svensk lagstiftning, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Folksam tillämpar också Svensk kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns interna regelverk, klassificerade som övergripande, som fastställts av stämma, styrelse eller vd. Instruktioner och regelverk som har fastställts i moderföretagets styrelse och som har bäring på Folksam Fondförsäkring tas därefter, efter anpassning till företagets verksamhet, i Folksam Fondförsäkrings styrelse. De interna regelverken ses över regelbundet och fastställs minst årligen, oavsett om de förändras eller inte.

Varje kvartal redovisas den ekonomiska ställningen i form av de kvartalsbokslut som upprättas, för styrelsen.

Framtida utveckling

Verksamheten

Folksam Fondförsäkring har de senaste åren haft en tillväxt. Ett företag som växer kräver mer och bättre kontroll på likviditet och administration. Arbete med att utveckla rutiner, processer och rapportering har fortlöpt och kommer även fortsätta 2020. Företaget driver ett flertal olika projekt för att anpassa verksamheten till framtida administrativa krav, däribland ett långsiktigt projekt för att effektivisera processer och modernisera försäkringssystemen genom att hantera all fondförsäkring i samma IT-system. En viktig del i detta är projekten fondhandelsplattform och migrering av bestånd till INCA systemet.

Företaget arbetar även med att analysera hur affärsmodellerna kommer att påverkas av bedömd framtida prispress på marknaden och eventuella förändringar i ersättningsmodellerna till följd av nya regelverk.

Under 2020 kommer Folksam Fondförsäkring att fortsätta fokusera på satsningen mot individuell tjänstepension, vilket är ett strategiskt viktigt område för företaget.

Under 2017 beslutade Folksam att se över och särskilt utvärdera verksamheten inom Folksam Fondförsäkring med avsikt att undersöka möjligheten att införliva verksamheten i Folksam Liv. Utvärderingen genomförs som ett steg i Folksams fortsatta engagemang för att effektivisera och konsolidera verksamheten. Arbetet med översynen har fortsatt under 2019 och kommer även pågå under 2020.

Kommande regelverksförändringar

Inom regelverksområdet pågår ett antal större förändringar vilka väsentligt kommer att prägla Folksam Fondförsäkrings verksamhet. Kommande regelverksförändringar kan komma att påverka företagets risker och riskhantering. Folksam Fondförsäkring bevakar löpande utvecklingen och analyserar eventuella konsekvenser av förändrade regelverk. De mest aktuella kommande regelverksförändringarna för företaget är den nya tjänstepensionsregleringen, flytträtt, IFRS 9 Finansiella instrument, IFRS 17 Insurance contracts och 2020-översyn Solvens II.

Tjänstepensionsreglering och tillhörande föreskrifter

Under hösten 2019 lade regeringen fram en proposition för riksdagen med det slutliga förslaget om en ny tjänstepensionsreglering. Den 13 november 2019 röstade riksdagen igenom tjänstepensionspropositionen, men regeringen behöver ta fram ytterligare förslag till ändringar för att säkra en effektiv förvaltning av tjänstepensionskapitalet och ett fullgott skydd för pensionärerna. Regleringen för tjänstepensionsföretag utgår från andra tjänstepensionsdirektivet (IORPII). Utöver de regler som följer av direktivet innebär regleringen bland annat en förstärkt reglering kring företagsstyrning och riskhantering samt ett riskbaserat kapitalkrav. Det riskbaserade kapitalkravet påminner om de krav som Finansinspektionen idag tillämpar i sin tillsyn över försäkringsföretag, det så kallade Trafikljuset. Det riskbaserade kapitalkravet ska säkerställa ett fullgott skydd för pensionärerna samtidigt som tjänstepensionsföretagen ska kunna leverera en konkurrenskraftig avkastning på pensionskapitalet. Den nya regleringen trädde i kraft den 15 december 2019. I avvaktan på att en slutlig lagstiftning träder i kraft tillämpar företaget den övergångsreglering i försäkringsrörelselagen som infördes i samband med genomförandet av Solvens II-direktivet i Sverige. Övergångsregleringen kommer att vara möjlig att tillämpa till utgången av 2022. Innan dess måste företaget antingen ombilda sig till ett tjänstepensionsföretag eller följa försäkringsregleringen enligt Solvens II fullt ut. Folksam har även under hösten 2019 deltagit i remissförandet via Svensk Försäkring avseende Finansinspektionens föreslagna föreskrifter om tjänstepensionsverksamhet. Föreskrifterna genomför delar IORPII som inte genomförs i lag, dessutom görs nationella tillägg. De nya föreskrifterna och allmänna råden innehåller regler om hur företaget ska beräkna de försäkringstekniska avsättningarna och det riskkänsliga kapitalkravet, det finns bestämmelser om företagets kapitalbas, system för företagsstyrning, investeringar samt om den information som företaget ska lämna bland annat till de försäkrade. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 januari 2020. Folksam kommer att fortsätta analysera effekterna av den nya regleringen, för att kunna göra de framtida vägvalen.

Flytträtt av försäkringssparande

Regeringen lämnade en proposition om en effektivare flytträtt av försäkringssparande den 29 maj 2019. Folksam fondförsäkring eftersträvar ett avgiftsuttag som är rättvis både för de som flyttar sitt pensionssparande och de som inte flyttar. Den nya lagstiftningen träder i kraft den 1 januari 2020.

IFRS 9 Finansiella instrument

Standarden IFRS 9 Finansiella instrument trädde i kraft den 1 januari 2018 och ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Folksam har dock valt att tillämpa det tillägg till nuvarande tillämpad standard IFRS 4 Försäkringsavtal, som medger tillfälligt undantag

Förvaltningsberättelse

från IFRS 9 för perioden 2018-2020. IASB har gett ut ett förslag att denna möjlighet till tillfälligt undantag ska utsträckas till 2021. Analys pågår för att bedöma effekterna av IFRS 9.

IFRS 17 Insurance contracts

IASB har i maj 2017 publicerat standarden IFRS 17 Insurance contracts som ursprungligen föreslogs träda i kraft den 1 januari 2021. Standarden är ännu inte antagen i EU och planeras att antas under 2021. Utformningen av standarden har varit omdebatterad och innebär stora förändringar i värdering, en förändrad presentation av resultaträkningens poster och en ny intäktsredovisning. I somras gav IASB ut en Exposure Draft med förslag till ändringar i IFRS 17. En av de förändringar som föreslås av IASB är ett senare ikraftträdandedatum, den 1 januari 2022. I vilken utsträckning standarden blir tillämplig på onoterade försäkringsföretag i Sverige är oklart och Finansinspektionen utreder för närvarande hur implementationen ska ske i Sverige. Finansinspektionen har emellertid under sommaren kommunicerat att de överväger att införa en två-årig implementeringstid av sina redovisningsföreskrifter för juridisk person och onoterade försäkringsföretags concernredovisningar.

Finansinspektionen har även tillkännagivit att man under 2020 kommer att inleda ett regelprojekt för att ta bort kravet för onoterade försäkrings- och tjänstepensionsföretag att tillämpa full IFRS i concernredovisningen. I vilken utsträckning IFRS 17 blir tillämplig på försäkringsföretagen i Folksam är därför ännu inte klart. Inom Folksam pågår ett arbete med att analysera effekterna av standarden.

2020-översyn Solvens II

2020-översynen kom igång 2018/2019 och behandlar såväl Solvens II-direktivet som Solvens II-förordningen. Översynen motiveras av att det i Solvens II-regelverket finns ett antal bestämmelser om att reglerna innan utgången av 2020 ska följas upp, utvärderas och eventuellt ändras.

Kommissionen har begärt tekniska råd från den europeiska myndigheten för försäkring och tjänstepension, EIOPA, som del av översynen. EIOPA har under 2019 lämnat ett stort antal förslag till översynen, som varit föremål för remisser under 2019 och början på 2020. EIOPA ska publicera sina slutgiltiga tekniska råd senast den 30 juni 2020. Konkreta lagförslagsinitiativ från Kommissionen väntas senast i slutet på 2020. Om Parlamentet och Rådet antar förslagen utan revideringar kan ny EU lagstiftning tidigast träda i kraft mot slutet på 2021/början på 2022. Implementering av nya lagförslag kommer att medföra förändringar både i Solvens II-förordningen och i försäkringsrörelselagen samt med denna lagstiftning tillhörande myndighetsföreskrifter från Finansinspektionen.

I Sverige har arbetet med översynen börjat på allvar under hösten 2019. Folksamns arbete med översynen under 2019 har främst skett via Svensk Försäkring och Insurance Europe samt AMICE, där försäkringsbranschen gemensamt identifierar prioriterade områden och lämnar samordnade svar till remisserna. I nuläget bedöms förslag till förändringar i solvenskapitalkraven, diskonteringsräntan och gruppsolvensberäkningarna vara prioriterade områden. Även omfattningen av tillsynsrapporteringen är av stort intresse.

Sustainable Finance

EU är fast beslutet att nå Parisavtalet och begränsa den globala uppvärmningen till en nivå max 2 grader och helst max 1,5 grader. Det kommer krävas enorma kapital för att nå målen. Finansbranschen har därför en nyckelroll i att skapa en hållbar ekonomi och nu kommer krav på ökat ansvar. Ambitionen är att det finansiella systemet ska bli en del av lösningen för att skapa en grönare och mer hållbar ekonomi. För det krävs dock en omfattande förändring av det finansiella systemet. För att åstadkomma detta har EU-kommissionen tagit fram en handlingsplan med 10 åtgärder. De tre övergripande målen för EU-kommissionens handlingsplan är att:

1. Ställa om finansiella flöden i mer hållbar riktning
2. Integrera hållbarhet i riskhanteringen
3. Främja transparens och långsiktighet i ekonomin

De första stegen för att åstadkomma önskad förändring har redan tagits och innebär bland annat att Folksam Fondförsäkring behöver anpassa sig efter två nya förordningar och förändringar genom så kallade delegerade akter under de kommande åren. Först ut är Förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella sektorn.

Femårsöversikt

Resultat, Tkr	2019	2018	2017	2016	2015
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	18 375	22 176	20 456	13 814	17 873
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	8 611 294	-1 956 767	3 340 410	2 600 050	1 408 171
Försäkringsärsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-37 689	-35 037	-25 530	-22 576	-22 223
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	91 560	81 836	44 881	109 792	12 702
Årets resultat	89 323	72 949	53 849	95 031	3 117
Ekonomisk ställning, Tkr					
Placeringsstillgångar till verkligt värde	46 593 083	39 564 007	42 761 679	40 088 609	37 770 115
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	46 169 815	39 401 150	42 644 168	40 040 299	37 587 205
Konsolideringskapital	2 016 885	1 923 801	1 906 719	1 809 763	1 714 889
varav uppskjuten skatt	3 295	-465	402	195	352
Solvens I					
Kapitalbas	-	-	-	-	1 682 737
Erforderlig solvensmarginal	-	-	-	-	119 299
Kapitalbas för gruppen ¹⁾	-	-	-	-	65 671 950
Solvenskapitalkrav för gruppen ¹⁾	-	-	-	-	7 328 723
Solvens II²⁾					
Kapitalbas	2 087 714	1 717 875	1 760 725	1 925 423	-
varav primärkapital	2 087 714	1 717 875	1 760 725	1 925 423	-
Minimikapitalkrav	321 437	287 233	377 756	325 358	-
Solvenskapitalkrav	1 285 747	1 148 930	1 511 024	1 301 433	-
Kapitalbas för gruppen ¹⁾	84 470 043	74 070 875	73 999 347	73 197 911	-
Solvenskapitalkrav för gruppen ¹⁾	26 214 148	22 648 715	23 383 584	21 712 345	-
Nyckeltal, procent³⁾					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent	1,0	1,2	1,3	1,2	1,5
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalavkastning	19,4	-4,6	7,9	6,6	3,9

1) Solvensrelaterade beloppsuppgifter visas för Folksam ömsesidig livförsäkring vilket är den försäkringsgrupp som Folksam Fondförsäkring ingår i.

2) Folksam Fondförsäkring bedriver såväl tjänstepensionsverksamhet som verksamhet med övrig livförsäkring. Folksam Fondförsäkring tillämpar övergångsbestämmelser för tjänstepensionsverksamheten sedan den 1 januari 2016 och tillämpar därmed den äldre regleringen för denna verksamhet. De solvensrelaterade uppgifterna omfattar båda verksamheterna. Verksamhet med övrig livförsäkring beräknas enligt Solvens II och tjänstepensionsverksamhet beräknas enligt Solvens I. Solvensuppgifterna är således en kombination av båda regelverken.

3) Beräkning av nyckeltalen framgår i Definitioner och begrepp.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att 1 931 564 163,32 kronor balanseras i ny räkning.

Balanserat resultat	1 842 240 746,03
Årets resultat	89 323 417,29
Totalt, kronor	1 931 564 163,32

En överföring om 2 025 188 kronor från fritt eget kapital till fond för utvecklingsutgifter i bundet eget kapital har skett. Fonden får inte användas till förlusttäckning.

Resultaträkning

Tkr	Not	2019	2018
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst		22 345	25 566
Premier för avgiven återförsäkring		-3 969	-3 390
Summa	3	18 375	22 176
Intäkter från investeringsavtal	5	276 918	290 701
Kapitalavkastning, intäkter	8	27	46
Orealiserade vinster på placeringstillgångar			
Värdeökning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Värdeökning på fondförsäkringstillgångar		8 611 267	-
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	4, 5	292 000	297 204
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	6		
Före avgiven återförsäkring		-40 336	-37 480
Återförsäkrarens andel		2 373	2 128
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		947	1 030
Återförsäkrarens andel		-673	-715
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk ¹⁾			
Fondförsäkringsåtagande		-8 516 087	2 061 616
Driftskostnader	7	-457 937	-492 991
Orealiserade förluster på placeringstillgångar			
Värdeminskning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Värdeminskning på fondförsäkringstillgångar		-	-1 956 767
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)		-137	-262
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		-95 178	-104 851
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		91 560	81 836
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		91 560	81 836
Kapitalavkastning, intäkter	8	453	25 164
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	9	17 593	534
Kapitalavkastning, kostnader	10	-15 927	-29 646
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	11	-	-3 192
Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen		95 178	104 851
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		188 857	179 547
Resultat före skatt		188 857	179 547
Skatt på årets resultat	13	-99 533	-106 598
Årets resultat		89 323	72 949

¹⁾ Uttag av avkastningsskatt redovisas från och med 2019-01-01 under rubriken "försäkringsteknisk avsättning för vilka livförsäkringstagaren bär risk". Tidigare redovisades denna post under rubriken "övriga tekniska intäkter" varpå jämförelseperioder är justerat.

Rapport över totalresultatet

Tkr	2019	2018
Årets resultat	89 323	72 949
Övrigt totalresultat	-	-
Årets totalresultat	89 323	72 949

Resultatanalys

Tkr	Totalt	Tjänstepensionsförsäkring		Övrig livförsäkring	
		Fondförsäkring	Premiebefrielseförsäkring	Fondförsäkring	Premiebefrielseförsäkring
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	18 375	16 152	213	1 950	61
Premieinkomst	22 345	16 384	1 467	4 072	421
Premier för avgiven återförsäkring	-3 969	-232	-1 255	-2 123	-360
Intäkter avseende investeringsavtal	276 918	58 215	-	218 703	-
Kapitalavkastning, intäkter	27	-	20	-	7
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	8 611 267	4 695 094	-	3 916 173	-
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	292 000	111 104	-	180 896	-
Försäkringssättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringssättningar					
Före avgiven återförsäkring	-40 336	-36 943	-1 259	-1 525	-609
Återförsäkrars andel	2 373	13	992	962	407
Förändring i oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring	947	0	586	161	199
Återförsäkrars andel	-673	-	-502	-	-171
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-8 516 087	-4 677 435	-	-3 838 652	-
Driftskostnader	-457 937	-175 420	676	-283 363	170
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	-137	-1	-	-136	-
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen	-95 178	-17 658	-	-77 521	-
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	91 560	-26 879	727	117 647	65
Avvecklingsresultat (före avgiven återförsäkring)	163	-	200	-	-37
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring					
Oreglerade skador	69 303	19 793	4 849	42 977	1 685
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)					
Fondförsäkringsåtaganden	46 100 512	23 807 143	-	22 293 369	-
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar					
Oreglerade skador	-5 596	-	-4 153	-	-1 443

Resultatanalysen avser enbart svenska risker

Balansräkning

Tillgångar

Tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar	14	8 625	12 900
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	15	346 080	96 608
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16	172 331	149 030
Summa placeringstillgångar		518 411	245 638
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Fondförsäkringstillgångar	17	46 074 672	39 318 369
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	25	5 596	6 269
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring		7 521	3 451
Övriga fordringar	18	175 191	225 764
Summa		182 712	229 215
Andra tillgångar			
Kassa och bank		1 560 859	1 259 034
Summa		1 560 859	1 259 034
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	21	394 050	502 524
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	46 450	52 268
Summa		440 500	554 792
Summa tillgångar		48 791 375	41 626 217

Balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder

Tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
Eget kapital			
Aktiekapital	23	40 000	40 000
Reservfond		40 000	40 000
Fond för utvecklingsutgifter		2 025	-
Balanserat resultat		1 842 241	1 771 317
Årets resultat	24	89 323	72 949
Summa		2 013 589	1 924 266
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Oreglerade skador	25	69 303	61 868
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)			
Fondförsäkringsåtaganden	26	46 100 512	39 339 282
Andra avsättningar			
Aktuell skatteskuld		17 942	18 372
Uppskjuten skatteskuld	28	3 295	0
Övriga avsättningar	30	49 792	49 792
Summa		71 030	68 164
Skulder			
Skulder avseende direktförsäkring		17 060	903
Skulder avseende återförsäkring		155	1 226
Övriga skulder	29	511 379	207 748
Summa		528 595	209 877
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	8 347	22 760
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		48 791 375	41 626 217

Upplysning om ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 32 och not 33.

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklingsutgifter	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2018-01-01	40 000	40 000	0	1 772 468	53 849	1 906 317
Föregående års vinstdisposition	-	-	-	53 849	-53 849	0
Utdelning	-	-	-	-55 000	-	-55 000
Årets resultat, tillika årets totalresultat	-	-	-	-	72 949	72 949
Utgående balans 2018-12-31	40 000	40 000	0	1 771 317	72 949	1 924 266
Ingående balans 2019-01-01	40 000	40 000	0	1 771 317	72 949	1 924 266
Föregående års vinstdisposition	-	-	-	72 949	-72 949	0
Förändring av fond för utvecklingsutgifter	-	-	2 025	-2 025	-	0
Årets resultat, tillika årets totalresultat	-	-	-	-	89 323	89 323
Utgående balans 2019-12-31	40 000	40 000	2 025	1 842 241	89 323	2 013 589

Fond för utvecklingsutgifter får inte användas till förlusttäckning.

Kassaflödesanalys

Tkr	2019	2018
Den löpande verksamheten¹⁾		
Resultat före skatt	188 857	179 547
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	107 546	113 590
Betald skatt	-108 196	-48 816
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	188 207	244 321
Förändring av placeringstillgångar	-265 818	-58 832
Förändring av placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar fondförsäkring, netto ³⁾	4 927	3 234
Förändring av övriga rörelsefordringar	63 848	315 924
Förändring av övriga rörelseskulder	312 686	95 963
Kassaflöde från den löpande verksamheten	303 850	600 610
Investeringsverksamheten		
Förändring av immateriella tillgångar ⁴⁾	-2 025	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 025	0
Finansieringsverksamheten		
Utbetald utdelning till moderbolaget	-	-55 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	-55 000
Årets kassaflöde	301 825	545 610
Likvida medel vid årets början	1 259 034	713 424
Årets kassaflöde	301 825	545 610
Likvida medel vid årets slut^{5) 6)}	1 560 859	1 259 034
^{1) Räntor och utdelningar}		
Inbetald ränta	480	474
Utbetald ränta	-4 772	-7 785
Summa räntor och utdelningar	-4 292	-7 311
^{2) Justering för poster som inte ingår i kassaflödet}		
Avskrivningar immateriella tillgångar	6 300	6 300
Avskrivningar aktiverade anskaffningskostnader	108 474	109 038
Realiserade vinster (-)/förluster (+)	10 539	-2 128
Orealiserade vinster (-)/förluster (+)	-17 593	2 658
Valutakursvinster (-)/förluster (+)	100	-
Förändring i försäkringstekniska avsättningar, netto	-274	-315
Förändring avsättning pensionsförpliktelser	-	-1 818
Förändring i övriga avsättningar	-	-145
Summa poster som inte ingår i kassaflödet	107 546	113 590
^{3) Förändring av fondförsäkringstillgångar/fondförsäkringsåtaganden}		
Förändring i placeringstillgångar, fondförsäkring	-6 756 303	3 255 974
Förändring av försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring	6 761 230	-3 252 740
Summa förändring av fondförsäkringstillgångar/fondförsäkringsåtaganden, netto	4 927	3 234
^{4) Förändring av immateriella tillgångar}		
Investering i immateriella tillgångar	-2 025	-
^{5) Delkomponenter som ingår i likvida medel}		
Kassa och banktillgodohavanden	1 560 859	1 259 034
^{6) Ej tillgängliga likvida medel}		
Andra legala restriktioner	1 252 410	986 525

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Innehållsförteckning

- 1 Allmän information
- 2 Grunder för upprättande av de finansiella rapporterna
  - 2.1 Överensstämmelse med normgivning och lag
  - 2.2 Förutsättningar vid upprättande av Folksam Fondförsäkrings finansiella rapporter
  - 2.3 Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna
  - 2.4 Ändrade redovisningsprinciper
  - 2.5 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2020 eller senare
  - 2.6 Utländsk valuta
  - 2.7 Försäkringsavtal och investeringsavtal
- 3 Principer för poster i resultaträkningen
  - 3.1 Premieinkomst
  - 3.2 Intäkter från investeringsavtal
  - 3.3 Kapitalavkastning
  - 3.4 Utbetalda försäkringsersättningar
  - 3.5 Driftskostnader
  - 3.6 Leasing
  - 3.7 Skatter
- 4 Principer för poster i balansräkningen
  - 4.1 Immateriella tillgångar
  - 4.2 Finansiella tillgångar och skulder
  - 4.3 Förutbetalda anskaffningskostnader
  - 4.4 Försäkringstekniska avsättningar
  - 4.5 Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk
  - 4.6 Andra avsättningar
  - 4.7 Eventualförpliktelser
  - 4.8 Koncernbidrag
  - 4.9 Kassaflödesanalys

1 Allmän information

Årsredovisningen avges per den 31 december 2019 och avser räkenskapsåret 2019 för Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) (Folksam Fondförsäkring) med organisationsnummer 516401-8607 med säte i Stockholm. Folksam Fondförsäkring ägs till 100 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv) med organisationsnummer 502006-1585 med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen i Folksam Fondförsäkring den 17 mars 2020. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställande på stämman den 8 april 2020.

2 Grunder för upprättande av de finansiella rapporterna

2.1 Överensstämmelse med normgivning och lag

Folksam Fondförsäkrings årsredovisning har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) och dess ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapportering (RFR) rekommendation RFR 2, Redovisning för juridiska personer. Folksam Fondförsäkring tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

2.2 Förutsättningar vid upprättande av Folksam Fondförsäkrings finansiella rapporter

Folksam Fondförsäkrings funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Till följd av detta kan avrundningsdifferenser förekomma. Siffror inom parentes avser föregående år. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår nedan eller enligt femårsöversikten i förvaltningsberättelsen.

2.3 Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS görs uppskattningar och bedömningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse på de finansiella rapporterna anges nedan.

2.3.1 Uppskattningar

2.3.1.1 Försäkringstekniska avsättningar

Redovisningsprinciper för försäkringsavtal återfinns i avsnitt 2.7.1 i not 1 Redovisningsprinciper. Metoder och antaganden som ligger till grund för värderingen av försäkringstekniska avsättningar beskrivs i avsnitt 4.4 och 4.5 i not 1 Redovisningsprinciper. Känsligheten i de antaganden som ligger till grund för värderingen av avsättningarna beskrivs i not 2 Upplysningar om risker.

2.3.1.2 Finansiella instrument

Värdering av finansiella tillgångar och skulder återfinns i avsnitt 4.2 i not 1 Redovisningsprinciper. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument beskrivs i not 19 Finansiella tillgångar och skulder. Känslighetsanalyser för de olika risktyperna finns i not 2 Upplysningar om risker.

2.3.1.3 Pensioner och liknande förpliktelser

Redovisningsprinciperna för pensioner och liknande förpliktelser återfinns i avsnitt 4.6.1 i not 1 Redovisningsprinciper. Till grund för värdering av pensionsförpliktelser ligger aktuariella antaganden som beskrivs i not 26 Pensioner och liknande förpliktelser.

2.3.2 Bedömningar

2.3.2.1 Försäkrings- respektive investeringsavtal

Klassificering av avtal återfinns i avsnitt 2.7 i not 1 Redovisningsprinciper.

2.3.2.2 Finansiella instrument

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder i olika kategorier återfinns i avsnitt 4.2 i not 1 Redovisningsprinciper. Information om redovisade värden per kategori av finansiella tillgångar och skulder finns i not 19 Finansiella tillgångar och skulder.

2.4 Ändrade redovisningsprinciper

2.4.1 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2019

2.4.1.1 IFRS 16 Leasing

IFRS 16 Leasingavtal har ersatt IAS 17 Leasingavtal och ska tillämpas från och med den 1 januari 2019. Tidigare fastställde företaget huruvida ett avtal innehöll leasing enligt IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal. Fr o m 1 januari 2019 bedömer företaget om ett avtal innehåller leasing baserat på definitionen av i leasingavtal i IFRS 16. Tidigare klassificerades leasingavtal som operationella eller finansiella leasingavtal baserat på om avtalet överförde de betydande risker och förmåner som ett ägande av den underliggande tillgången medför för koncernen.

Operationella leasingavtal redovisas inte som en tillgång och skuld i rapporten över finansiell ställning och leasingkostnaden redovisades linjärt över leasingperioden. För leasetagaren innebär IFRS 16 att avtalen redovisas som en tillgång, benämnd nyttjanderätt, och som en finansiell leasingkund i balansräkningen, undantag finns för leasingavtal av mindre värde och kortfristiga leasingavtal. Kostnadsförd

leasingavgift har ersatts av en avskrivningskostnad på nyttjanderätten, beräknad linjärt och av en räntekostnad beräknad på leasingkulden. Företaget har i enlighet med RFR 2 Redovisning i juridisk person valt att inte tillämpa IFRS 16, det innebär att i den juridiska personen fortsätter motsvarande avtal att klassificeras och redovisas som operationella leasingavtal. Det innebär vidare att kostnaderna i sin helhet redovisas som hyreskostnader i juridisk person och ingen nyttjanderätt och leasingkulda redovisas i balansräkningen. Reglerna i IFRS 16 om vad som definieras som ett leasingavtal ska dock tillämpas.

2.4.1.2 Årliga förbättringar av befintliga IFRS

Företagsledningen i Folksam Fondförsäkring har bedömt att övriga ändringar i befintliga IFRS-standarder inte har haft någon väsentlig inverkan på Folksam Fondförsäkrings rapportering.

2.4.2 Övriga ändringar för räkenskapsår 2019

2.4.2.1 Immateriella tillgångar

Från och med den 1 januari 2019 redovisar företaget en egenutvecklad immateriell tillgång i balansräkningen när kriterierna för en tillgång är uppfyllda. Tidigare har egenutvecklade immateriella tillgångar kostnadsförts i enlighet med RFR 2 IAS 38 p 4. Eftersom tidigare kostnadsförd utveckling inte får aktiveras ger bytet av redovisningsprincip inte någon effekt retroaktivt. Ovanstående innebär inte någon ändrad princip på koncernnivå. Mer information om immateriella tillgångar, se avsnitt 4.1 eller not 14.

2.5 Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB samt andra regelverk för räkenskapsår 2020 eller senare

Nedanstående nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter den 1 januari 2020 eller senare och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs förväntade effekter som tillämpningen förväntas få på den finansiella rapporteringen.

2.5.1 IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument omfattar nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument. Standarden, som är godkänd av EU, ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Genom tillägg till IFRS 4 Försäkringsavtal medges tillfälligt undantag från IFRS 9 för perioden 2018 till och med utgången av 2020, varvid första tillämpning av IFRS 9 skulle ske senast den 1 januari 2021. IASB har dock föreslagit att detta tillägg ska gälla ytterligare ett år. Detta skulle innebära en tillämpning av IFRS 9 från och med den 1 januari 2022. För fortsatt tillfälligt undantag från IFRS 9 (senare ikraftträdandedatum för IFRS 9) krävs att IASB:s förslag om en förlängd uppskovsperiod antas av EU för att förslaget skall vara gällande. Folksam planerar att börja tillämpa IFRS 9 den 1 januari 2022 förutsatt att den föreslagna ändringen om en utökad uppskovstid antas av EU.

Vid klassificering i enlighet med IFRS 9 föreligger ett tydligare samband med företagets affärsmodeller för förvaltning av finansiella tillgångar. Affärsmodeller identifieras på portföljnivå, om t ex tillgångar innehåser för att inkassera kontraktuella kassaflöden eller om andra affärsmodeller tillämpas som att tillgångarna förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden eller innehåser för handel. Därefter sker en gruppering på typ av tillgång: skuldinstrument (t ex obligationer, lånefordringar, bankkonton), egetkapitalinstrument (t ex aktier) och derivat. Vid klassificering i olika värderingskategorier beaktas därefter affärsmodeller för typ av tillgång, t ex för skuldinstrument görs bedömning om syfte med innehav är om tillgångarna innehåser för att inkassera kontraktuella kassaflöden i kombination med att avtalsvillkoren innebär att betalningar endast avser kapital och ränta, tillgången värderas då till upplupet anskaffningsvärde, om affärsmodellen innebär att tillgången även kan säljas värderas innehavet till verkligt värde via övrigt totalresultat. Om ingen av dessa affärsmodeller tillämpas värderas innehaven obligatoriskt till verkligt värde baserat på en affärsmodell som innebär att de förvaltas och utvärderas på verkliga värden eller att de innehåser för handel, denna värderingskategori kan avse både skuld- och egetkapitalinstrument. Oavsett affärsmodell hänförs alltid derivat och repor till kategori innehav för handel. Oberoende av affärsmodell kan företaget vid första redovisningstillfället identifiera en finansiell tillgång till verkligt värde, det avser egetkapitalinstrument och kan även tillämpas för skuldinstrument i de fall syftet är att eliminera inkonsekvenser i värdering mellan tillgångar och skulder.

Vad gäller finansiella skulder överensstämmer merparten med de tidigare reglerna i IAS 39. Skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via resultaträkningen. Skulder som värderas till verkligt värde inkluderar innehav för handel, till denna grupp hänförs alltid derivat och repor. Finansiella skulder omfattar också sådana som vid första redovisningstillfället identifierats till verkligt värde via resultaträkningen, antingen för att värderingen leder till eliminering av inkonsekvenser i värdering av tillgångar och skulder eller för en grupp av finansiella skulder, eller tillgångar och skulder om de förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden, den sistnämnda värderingskategorin tillämpas på fondförsäkringsåtaganden.

Ny metod för nedskrivningar omfattar för Folksam primärt skuldinstrument som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Metoden utgår från tre steg där respektive steg representerar typ av kreditförsämrad tillgång. Det första steget avser tillgångar för vilka kreditrisken inte har ökat väsentligt jämfört med första redovisningen, reservering redovisas för ett års förväntad förlust vid fallissemang. Det andra steget avser tillgångar för vilka det har skett en väsentlig ökning av kreditrisken utan att vara fallerade jämfört med första redovisningen. Det tredje steget omfattar fallerade tillgångar och för dessa utförs en individuell bedömning. För andra och tredje steget görs förväntad reservering med utgångspunkt för hela återstående löptiden.

Resultat, eget kapital och solvenskvot kan komma att påverkas med hänsyn till nya nedskrivningsregler och omklassificeringar. Ett arbete pågår för att utreda storlek på påverkan.

2.5.2 IFRS 17 Insurance contracts

I maj 2017 publicerade IASB standarden IFRS 17 Insurance Contracts som har föreslagits träda i kraft den 1 januari 2022. Denna standard är ännu ej antagen i EU. Standarden har varit omdebatterad och innebär stora förändringar i värdering och presentation av försäkringskontrakt. Under sommaren 2019 publicerade IASB ett förslag på ändringar av IFRS 17 med syfte att förenkla och tydliggöra tillämpningen av standarden. Folksam har under hösten deltagit i remissförfarandet avseende de föreslagna ändringarna via Svensk Försäkring. En uppdaterad IFRS 17 förväntas komma i mitten av 2020. Det finns krafter inom EU som verkar för att senarelägga ikraftträdandet i EU.

I Sverige tillämpas inte full IFRS i juridisk person. Styrande regler kring redovisning för försäkringsföretag finns bland annat i Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12). En tillämpning av IFRS 17 i juridisk person måste således ske på ett sådant sätt som är förenligt med svensk lagstiftning. Finansinspektionen har genomfört en förstudie kring IFRS 17 som en förberedelse inför deras kommande arbete med anpassningen av redovisningsföreskrifterna till den nya standarden. Finansinspektionen har i samband med detta kommit med ett uttalande där Finansinspektionen anger att man överväger att införa en två-årig implementeringstid av redovisningsföreskrifterna för juridisk person och onoterade försäkringsföretags koncernredovisningar. Vidare har Finansinspektionen angett att man under 2020 avser att inleda ett regelprojekt i syfte att ta bort kravet för onoterade försäkrings- och tjänstepensionsföretag att tillämpa full IFRS i koncernredovisningen. I vilken utsträckning IFRS 17 blir tillämplig på försäkringsföretagen i Folksam är därför ännu inte klart. Folksam Fondförsäkring arbetar för närvarande med en förstudie som syftar till att analysera effekterna av den nya standarden. Utredning pågår avseende vilken effekt IFRS 17 kommer att få på redovisningen för fondförsäkringar i Sverige.

2.5.3 Övriga ändringar

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig påverkan på Folksam Fondförsäkrings finansiella rapportering den period de tillämpas för första gången.

2.6 Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

2.7 Försäkringsavtal och investeringsavtal

2.7.1 Försäkringsavtal

Folksam Fondförsäkring har genomfört en klassificering av alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för företaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Är ekonomisk påverkan försumbar räknas avtalet som ett finansiellt instrument, så kallade investeringsavtal. Avtal som består av delar som kan värderas och redovisas separat delas upp i en försäkringsdel och en finansiell del. Enligt IFRS 4 tillåts fondförsäkringsavtal att redovisas genom en uppdelning på försäkringsriskdel och finansiell del om avtalet i grunden är ett försäkringsavtal. De senare ska redovisas som finansiella avtal enligt IAS 39, Finansiella instrument, redovisning och värdering. Det innebär att för de avtal som delats upp på en försäkringsdel och en finansiell del redovisas inbetalningar och utbetalningar från

försäkringstagare som insättningar under fondförsäkringstillgångar respektive minskning av fondförsäkringsåtaganden i balansräkningen och därmed inkluderas inte i premieintäkter respektive försäkringsersättningar i resultaträkningen. Premiebefrielseförsäkring och avgiven återförsäkring klassificeras som försäkringsavtal, eftersom de innehåller betydande försäkringsrisk.

2.7.2 Investeringsavtal

För fondförsäkring delas varje avtal upp i en försäkringsdel och en finansiell del. Uppdelning inom försäkringsavtalet ger en tydlig redovisning som visar hur stor del av inbetalningarna som går till verksamhet med risk respektive till sparandeverksamhet. Avtal med negativ risksumma delas upp och frigjord risksumma redovisas som premie för att kunna ge arvsvinst. För avtal med positiv risksumma gäller på motsvarande sätt att riskpremie erläggs för att risksumma ska kunna tillskjutas vid dödsfall. Anledningen till denna uppdelning är att det ger ökad transparens och att alla fondförsäkringar behandlas på samma sätt oavsett om de innehåller betydande eller försumbar försäkringsrisk.

3 Principer för poster i resultaträkningen

3.1 Premieinkomst

För dödsfalls- och sjukfallsrisker tas premier ut genom inlösen av fondvärde/försäkringskapital en gång per månad. För långlevnadsrisker tas premier ut genom att hela eller delar av fondvärdet/försäkringskapitalet tillfaller företaget vid försäkrads dödsfall.

3.2 Intäkter från investeringsavtal

De olika typer av avgifter som debiteras kunderna för förvaltning intäktsförs i takt med att företaget tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av avtalen. Tjänsterna tillhandahålls jämnt fördelade under avtalens löptid. Avgifter som debiteras kunderna vid specifika tillfällen, exempelvis fondbyte, flytt till annan försäkringsgivare eller återköp, intäktsförs i samband med händelsen. Belastning för avkastningsskatt görs genom inlösen av fondvärde/försäkringskapital och redovisas som en förändring i försäkringstekniska avsättningar.

3.3 Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen består av posterna Kapitalavkastning, intäkter, Kapitalavkastning, kostnader, Orealiserade vinster på placeringstillgångar samt Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Kapitalavkastning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken samt avkastningen på placeringstillgångar i livförsäkringsrörelsen redovisas i det tekniska resultatet. Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar på fondförsäkringstillgångar redovisas under värdeökning alternativt värdeminskning på fondförsäkringstillgångar. Kapitalavkastning på övriga placeringstillgångar redovisas i den icke-tekniska redovisningen.

3.3.1 Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalavkastning, intäkter består av utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto) per tillgångsslag. Den del av intäkterna som avser premiebefrielse redovisas i det tekniska resultat, övriga intäkter redovisas i det icke-tekniska resultatet.

3.3.2 Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalavkastning, kostnader består av räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto) per tillgångsslag.

3.3.3 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Orealiserat resultat består av årets förändring av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag.

3.3.4 Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar värderade till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar redovisas tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår.

3.4 Utbetalda försäkringsersättningar

För premiebefrielse vid sjukdom betalas försäkringsersättning ut genom att Folksam Fondförsäkring i försäkringstagarens ställe gör inbetalningar till det avtal som premiebefrielsebeloppet avses täcka. För dödsfallsförsäkring betalas försäkringsersättning ut genom att företaget vid behov skjuter till kapital till det värde som enligt avtalet ska gälla strax efter dödsfall. För livsfallsförsäkring har företaget månadsvis tillskjutit ett belopp som motsvarar den risk kunden har stått.

3.5 Driftskostnader

Med driftskostnader avses verksamhetsrelaterade kostnader, exempelvis kostnader för anställd eller inhyrd personal, lokaler, IT-kostnader, planenliga avskrivningar på materiella och immateriella tillgångar. Driftskostnaderna delas in i följande funktioner; anskaffning, administration och skadereglering. Anskaffnings- och administrationskostnader redovisas i posten Driftskostnader.

Skaderegleringskostnader redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar. Kostnaderna redovisas i resultaträkningen när de uppstår.

3.6 Leasingavtal

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella och redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Kostnaderna avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden.

3.7 Skatter

3.7.1 Inkomstskatt

Med inkomstskatter avses aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

3.7.1.1 Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

3.7.1.2 Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas. I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

3.7.2 Avkastningsskatt

Livförsäkringsföretag betalar avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan värdet på de netto tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Avkastningsskatten redovisas som aktuell skattekostnad medan avgiftsuttaget redovisas som en förändring i försäkringstekniska avsättningar. Beräkning av underlag för avkastningsskatt, avseende pensionsförsäkring, utgår från ett kapitalunderlag, vilket utgörs av samtliga tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Kapitalunderlag multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, dock minst 0,5 procent. Skattesatsen som tillämpas på skatteunderlaget är 15 procent. För kapitalförsäkringar multipliceras kapitalunderlag med statslåneräntan per den 30 november för kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. För kapitalförsäkringar gäller att den antagna statslåneräntan ökas med 0,75 procentenheter, dock till minst 1,25 procent. Kapitalunderlaget för kapitalförsäkringar uppdateras med periodens premier. Skattesatsen som tillämpas på skatteunderlaget är 30 procent.

4 Principer för poster i balansräkningen

4.1 Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara icke monetära tillgångar utan fysisk form. För att redovisa en immateriell tillgång ska kontroll över tillgången kunna påvisas, vilket innebär att man har förmågan att säkerställa att framtida ekonomiska fördelar från den kommer företaget till del. De immateriella tillgångar som är upptagna i Folksam Fondförsäkring består av separat förvärvade och internt upparbetade immateriella tillgångar som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. De internt upparbetade immateriella tillgångarna som avser egenutvecklade programvaror redovisas endast om samtliga följande kriterier uppfylls; att det finns en identifierbar tillgång, att det är troligt att den tillgång som upparbetas kommer att generera framtida ekonomiska fördelar, att företaget har kontroll över tillgången och att tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad avskrivning och ackumulerade nedskrivningar. Avskrivningstiden bedöms utifrån förväntad nyttjandeperiod. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioderna omprövas årligen. Värdet på tillgångarna ska vid varje bokslutstillfälle prövas för att se om det finns nedskrivningsbehov. Det belopp som aktiveras avseende internt upparbetade utvecklingsutgifter ska föras om från fritt eget kapital till fond för utvecklingsutgifter i bundet eget kapital. Fonden ska minskas i takt med att de aktiverade utvecklingsutgifterna skrivs av eller ned, alternativt avyttras. Fonden får inte användas till förlusttäckning.

4.1.1 Nedskrivning av immateriella tillgångar

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

4.2 Finansiella tillgångar och skulder

Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld i ett annat företag. Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, räntebärande värdepapper samt övriga finansiella placeringstillgångar. Bland skulder återfinns leverantörsskulder samt utgivna skuldinstrument. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen samt finansiella skulder i fondförsäkringar.

4.2.1 Tillägg till IFRS 4 Försäkringskontrakt – tillfälligt undantag från IFRS 9 Finansiella instrument

Företaget använder möjligheten att samordna tillämpning av IFRS 17 Insurance contracts och IFRS 9 Finansiella instrument till och med utgången av år 2020, vilket kan komma att förlängas till utgången av år 2021. Företaget bedriver i huvudsak försäkringsverksamhet vilket innebär att företaget får tillämpa undantaget från IFRS 9. Som grund för uttalande att företagets verksamhet huvudsakligen är relaterat till försäkring har följande bedömning gjorts 31 december 2015: att andel försäkringsskulder som avser försäkringsavtal och som omfattas av standarden IFRS 4, är signifikant jämfört med totala skulder och, att den procentuella andelen av redovisat värde, hänförligt till försäkring, är större än 90 procent. Inga förändringar av företagets huvudsakliga verksamhet har skett under efterföljande perioder. Avseende år 2018 till 2020, preliminärt 2021, lämnas upplysningar i årsredovisningen som avser att efterlikna de grupperingar av finansiella tillgångar som görs i enlighet med IFRS 9, dock ändras inte redovisade värden utan endast värden för upplysningsändamål, se not 2 Upplysningar om risker i avsnitt kreditkvalitet samt not 19 Finansiella tillgångar och skulder - Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument.

4.2.2 Klassificering, värdering och redovisning

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Med anskaffningsvärde avses upplupet anskaffningsvärde, det vill säga det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av de framtida betalningarna. Det gäller för samtliga finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan. Värdeökningar respektive värdeminskningar redovisas som nettoresultat av finansiella transaktioner.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller företaget förlorar kontrollen över den. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

4.2.3 Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I undergruppen finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper, placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk. Folksam Fondförsäkring har som princip att hänföra samtliga placeringstillgångar som är finansiella instrument till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

4.2.3.1 Lån och andra fordringar

Lån och andra fordringar är finansiella tillgångar som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, lån lämnade till koncern- och intresseföretag, övriga fordringar samt upplupna ränteutgifter. Dessa tillgångar värderas till nominellt belopp plus upplupen ränta. Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

4.2.4 Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Folksam Fondförsäkring har som princip att hänföra samtliga fondförsäkringsåtaganden till värderingskategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen därför att detta eliminerar den mismatch i redovisningen som annars skulle uppstå till följd av att de kopplade tillgångarna värderas till verkligt värde.

4.2.4.1 Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

4.2.5 Nedskrivningar av finansiella instrument

Vid varje rapporttillfälle utvärderar Folksam Fondförsäkring om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisats för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Om det finns objektiva bevis som tyder på att ett nedskrivningsbehov kan finnas så betraktas dessa tillgångar som osäkra. Objektiva bevis utgörs av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet. Objektiva belägg för att en eller flera händelser inträffat som påverkar uppskattade framtida kassaflöden är exempelvis följande; betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenären, att långivaren beviljat låntagaren en eftergift som en följd av dennes finansiella svårigheter och som annars inte hade övervägts, ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp, att det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller genomgå annan finansiell rekonstruktion samt negativ värdeutveckling på pantsatta tillgångar.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorin kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Nedskrivningar av tillgångar inom kategorin kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

4.3 Förutbetalda anskaffningskostnader

Med anskaffningskostnader avses de kostnader som företaget har haft för att anskaffa nya försäkringsavtal. Direkta och rörliga kostnader aktiveras om rätta förutsättningar föreligger. Med direkta och rörliga kostnader avses förskotts- och engångsprovisioner som betalas till försäljningspersonal, förmedlare och andra distributörer. Med anledning av att Folksam Fondförsäkring har ändrat provisionerna till interna och externa säljare och förmedlare, aktiveras inga kostnader från och med 1 januari 2018. Se not 20.

4.4 Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av Oreglerade skador. Se även not 24, Oreglerade skador.

4.4.1 Oreglerade skador

Avsättningar för oreglerade skador utgörs av uppskattade slutliga kostnader för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång med avdrag för belopp som redan utbetalats med anledning av ersättningskrav. Periodens förändring i oreglerade skador redovisas i resultaträkningen.

4.5 Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagare bär risk

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk består av Fondförsäkringsåtaganden. Se även not 25, Fondförsäkringsåtaganden.

4.5.1 Fondförsäkringsåtaganden

Fondförsäkringsåtagande är försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risken. Skulder avseende den finansiella delen i fondförsäkring redovisas under denna post. Skulderna värderas till fondandelarnas verkliga värde enligt aktuell köpkurs per balansdagen. Värdeförändringar inklusive utdelning redovisas över resultaträkningen. Om de förväntade framtida intäkterna är lägre än de förväntade kostnaderna ska en avsättning göras för differensen.

4.6 Andra avsättningar

En avsättning är en skuld som är ovisst vad gäller förfallotidpunkt och/eller belopp. En avsättning redovisas i balansräkningen när det uppstår en förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden. En förpliktelse kan vara formell och informell. En avsättning redovisas enligt IAS 37. Om dessa villkor inte är uppfyllda redovisas ingen avsättning i balansräkningen, istället uppstår en eventalförpliktelse om kriterierna är uppfyllda för en eventalförpliktelse. Avsättningar omprövas vid varje bokslutstillfälle.

4.6.1 Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam Fondförsäkring omfattar avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal, samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring.

4.6.1.1 Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksam Fondförsäkrings förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsföretag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställde som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

4.6.1.2 Förmånsbestämda pensionsplaner

I juridisk person tillämpas andra principer för redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS 19. Folksam Fondförsäkring följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter, FFFS 2015:12 med tillhörande ändringsföreskrifter, eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i

IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

4.7 Eventualförpliktelser

Under eventualförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att en kostnad kommer att uppstå och/eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

4.8 Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i Eget kapital. Skattekonsekvenser som kan uppstå i samband med koncernbidrag redovisas med utgångspunkt från den underliggande transaktionen, det innebär att skatt hänförliga till erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas i eget kapital.

4.9 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, vilket innebär att den utgår från resultat före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som har haft kassaflödespåverkan. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Företaget redovisar kassaflöde från löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet, med de anpassningar som krävs för försäkringsverksamhet. Den löpande verksamheten består av flöden från den huvudsakliga verksamheten, exempelvis premieinbetalningar, utbetalda försäkringsersättningar, resultat från kapitalförvaltning, driftskostnader. Investeringsverksamheten består av flöden från exempelvis immateriella och materiella tillgångar.

Finansieringsverksamheten består av flöden från exempelvis utdelningar. Med likvida medel avses banktillgodohavanden, vilket är samma post som kassa och bank i balansräkningen.

Not 2. Upplysningar om risker

Denna not beskriver Folksam Fondförsäkrings riskhantering och lämnar kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker och verksamhetsrisker.

Företagets riskhanteringssystem

Folksam Fondförsäkrings riskhanteringssystem syftar till att skapa struktur och stöd för verksamheten i arbetet med att hantera risker. Riskhanteringssystemet omfattar strategier, processer, rutiner och metoder för hur risker ska identifieras, värderas/mätas, hanteras, övervakas, följas upp och rapporteras samt hur uppgifter och ansvar för detta är fördelat. Riskhanteringssystemet är formaliserat genom styrande regelverk i form av policyer, riktlinjer och instruktioner.

Riskfilosofi i sammandrag

Riskfilosofin anger Folksam Fondförsäkrings övergripande inställning till risk och risktagande. Företagets riskfilosofi är att risk ska tas medvetet och att risktagandet ska styras som en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Företaget ska ta risker som förväntas addera sådant värde till kundnyttan att det motiverar tillskottet till det totala risktagandet. Risker som inte bedöms addera något värde ska begränsas i den utsträckning som är ekonomiskt försvarbart. Företaget ska enbart ta risk inom områden där det finns ett stort kunnande och kapacitet att hantera risk.

Risktagandet styrs genom den formaliserade struktur som ges av företagets riskhanteringssystem. För att riskhanteringssystemet ska fungera och skapa nytta i den dagliga verksamheten arbetar Folksam Fondförsäkring kontinuerligt med att följa upp och stärka företagets riskkultur. Riskkulturen är resultatet av medarbetarnas värderingar, attityder och beteenden samt förståelse för riskernas natur och företagets principer för riskhantering.

Riskapitramverket

Företagets riskapitramverk är ett stöd för verksamheten vid styrning av företagets riskexponering och beslutas årligen av styrelsen. Riskapitramverket består av komponenterna riskapitit, risktolerans, risk- och kapitalmätt, eskaleringsrutiner och möjliga åtgärder. Riskapitramverket binder samman företagets processer för mål- och strategiformulering, riskhantering och verksamhetsstyrning. Resultatet av företagets strategi- och affärsplaneringsprocess, samt företagets egen risk- och solvensbedömning, ska stämmas av med gällande riskapitramverk och utgör även underlag för riskapitramverkets utformning.

Den kvalitativa riskapititen uttrycks genom att användandet av en skala från "söka" till "undvika". Risker som söks är risker som förväntas bidra positivt till företagets måluppfyllnad och där osäkerheten avseende möjligheten till måluppfyllnad är acceptabel och hanterbar. Risker som undviks är risker som företaget inte är villigt att exponera sig för då de positiva konsekvenserna inte förväntas överväga de negativa, eller osäkerheten är större än vad företaget är villigt eller kapabelt att hantera. Risktoleransen uttrycker vilken nivå på dessa risker som styrelsen är villig att ta. Risktoleransen anges i form av en gräns med tillhörande eskaleringsrutiner och möjliga åtgärder som, i händelse av att toleransgränsen överträds, kan genomföras i syfte att återföra riskexponeringen inom risktoleransen.

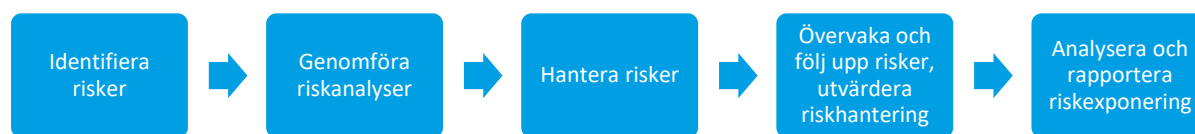
Riskbaserad verksamhetsstyrning

Folksam Fondförsäkrings riskhanteringssystem baseras på principen om riskbaserad verksamhetsstyrning. Detta innebär att förändringar i företagets riskexponering, som kan uppstå till följd av beslut på olika nivåer, styrs genom att riskerna på ett strukturerat och transparent sätt identifieras, analyseras och hanteras. Detta görs samordnat med övriga analyser som genomförs i verksamheten. Särskilt väsentliga områden som omfattas av riskbaserad verksamhetsstyrning är företagets strategi- och affärsplanering, förvaltning av kapital, produkt- och erbjudandehantering samt hantering av andra väsentliga verksamhetsförändringar.

Den samlade effekten som Folksam Fondförsäkrings övergripande strategier och affärsplaner har på riskexponering och kapitalbehov analyseras och stäms av mot riskapititen genom en egen risk- och solvensbedömning. Styrelsen ges information om huruvida de långsiktiga mål och strategier samt affärsplaner och aktiviteter som föreslås, är förenliga med företagets riskapitit och kapitalbehov både på kort och lång sikt. Styrelsen beslutar årligen den egna risk- och solvensbedömningen.

Riskhanteringsprocessen

Företagets riskhanteringsprocess är integrerad i verksamhetsprocesserna och består av de olika steg som beskrivs nedan.

Risker på både kort och lång sikt identifieras med hjälp av olika metoder beroende på kategorier av risk. Syftet med riskidentifieringen är att öka insikten om vilka händelser som kan uppstå och deras konsekvenser. Identifierade risker, inklusive deras orsaker och konsekvenser, dokumenteras och kategoriseras. Därefter görs en bedömning av de identifierade riskernas sannolikhet och konsekvens. Värdering av konsekvenser görs avseende kundpåverkan, påverkan på varumärke och ekonomisk påverkan. För risker som bedöms samverka eller enskilt ha stor påverkan på flera områden inom verksamheten tillämpas scenarioanalyser.

Företagets riskapptit är vägledande för beslut om hantering och risktagandet begränsas av företagets risktolerans. Metod för hantering av enskilda risker eller kategorier av risker beror på riskens art, omfattning och komplexitet. Beslut tas om riskerna ska accepteras, reduceras, ökas eller elimineras. Verksamheten genomför beslutade åtgärder samt följer upp att åtgärderna får avsedd effekt. Riskhanteringsfunktionen övervakar och stödjer första linjen och följer upp och utvärderar riskhanterande åtgärder. De risker som identifieras rapporteras kontinuerligt vidare i organisationen till berörda parter, inklusive riskhanteringsfunktionen. Rapporterings- och eskaleringsrutiner är anpassade efter organisationsstrukturen och vad som är mest lämpligt för respektive riskkategori.

Minst två gånger per år sammanställer riskfunktionen en riskrapport där en samlad bild av riskläget återges till vd och styrelse. Riskrapporten innehåller såväl kvantitativ som kvalitativ information om företagets risker samt övergripande status på riskhanterande åtgärder. Därutöver rapporterar riskfunktionen omgående till vd och/eller styrelse om det finns allvarliga brister avseende riskhantering eller om händelser inträffat som kan leda till en materiell förändring av företagets riskexponering.

Risk- och kontrollorganisation

Styrelsen i Folksam Fondförsäkring har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs med god riskhantering. Ansvaret för riskhantering inom företaget följer i övrigt principen om de tre ansvarslinjerna.

Första ansvarslinjen

Den första ansvarslinjen utgörs av verksamheten där riskerna tas, vilket även innebär ansvar för att riskerna hanteras. Inom första ansvarslinjen är affärsområdeschefer och chefer för centrala enheter ansvariga för att identifiera, analysera, värdera, hantera och dokumentera risker inom sina ansvarsområden. Detta innefattar även eventuell utlagd verksamhet. I chefsansvaret ingår att säkerställa god intern kontroll genom att se till att de processer och rutiner som används möjliggör ett medvetet risktagande. Detta sker genom implementerade effektiva kontroller och övervakning av processer. Chefer på alla nivåer ansvarar för att den verksamhet de leder bedrivs enligt fastställda principer för riskhantering.

Alla medarbetare i företaget har, inom ramen för sina arbetsuppgifter, eget ansvar för att identifiera, hantera och rapportera risker. Medarbetarna ska även rapportera incidenter såväl som väsentliga brister, limitöverträdelser och andra avvikelser till närmaste chef och/eller till funktionerna i andra ansvarslinjen i enlighet med vid var tid gällande rutiner. Första ansvarslinjen ska ge andra och tredje ansvarslinjen tillgång till den information dessa behöver för att kunna genomföra kontroller och analyser av företagets riskexponering.

Andra ansvarslinjen

Den andra ansvarslinjen utgörs av aktuarie-, riskhanterings- och compliancefunktionerna. Dessa funktioner är underställda vd och stödjer vd och styrelse i deras arbete med att fullgöra sitt ansvar för riskhantering och regelefterlevnad i företaget. Inom andra ansvarslinjen har riskhanteringsfunktionen ansvar för att utveckla och förvalta riskhanteringssystemet i enlighet med de krav och principer som anges i företagsstyrningspolicyn och övriga styrande regelverk för riskhantering. Riskhanteringsfunktionen ska stödja, övervaka och vid behov utmana första ansvarslinjens identifiering, analys, värdering och hantering av risker. När det gäller risker i försäkringsrörelsen ansvarar aktuariefunktionen för motsvarande aktiviteter. Riskhanteringsfunktionen och aktuariefunktionen ska även tillhandahålla metod- och dokumentationsstöd och stödja första ansvarslinjen vid tillämpningen av dessa. Ansvar, uppgifter och rapporteringsrutiner för andra ansvarslinjens funktioner har fastställts i styrande regelverk. För att säkerställa ett aktivt informationsutbyte mellan ansvarslinjerna och

öka kvalitén i beslutsunderlag och rapportering till vd och styrelse finns en riskkommitté, där risk- och kapitalfrågor bereds och diskuteras. I riskkommittén är första och andra ansvarslinjen representerade.

Tredje ansvarslinjen

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevisionen som arbetar på styrelsens uppdrag. Internrevisionen granskar och utvärderar riskhanteringssystemet, samt första och andra ansvarslinjens arbete med intern styrning och kontroll inklusive riskhantering. Ansvar och uppgifter för internrevisionen fastställs av styrelsen i styrande regelverk.

Styrelsens ansvar

Styrelsen är ytterst ansvarig för riskhanteringen. Ansvaret innebär bland annat att säkerställa att riskhanteringssystemet är ändamålsenligt och proportionerligt i förhållande till verksamhetens komplexitet och riskexponering. Styrelsen ansvarar även för uppföljning av att företagets riskhanteringssystem fungerar i enlighet med styrelsens avsikter. Styrelsen beslutar om företagets riskkapit och risktolerans och säkerställer att riskkapiten och principerna för riskhantering ligger i linje med företagets långsiktiga mål, strategier och affärsplaner. Styrelsen ska även säkerställa att den får tillgång till information om och har förståelse för de materiella risker som företaget är eller kan bli exponerat för. Slutligen ska styrelsen säkerställa att information från riskhanteringssystemet beaktats vid styrelsebeslut.

Verkställande direktörens ansvar

Vd ska leda företaget i enlighet med de regelverk styrelsen fastställt. Vd ska därutöver fastställa de styrande regelverk som behövs för att tydliggöra ansvar och genomförande av riskhantering.

Väsentliga risker i Folksam Fondförsäkring

Folksam Fondförsäkring definierar risk som osäkerhet om framtida händelser och deras effekter på företagets möjligheter att nå sina mål. Händelser kopplade till försäkringsavtalen eller finansiella händelser som kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål kallas försäkringsrisker respektive finansiella risker. Risker kan även uppstå till följd av omvärldshändelser, internt beslutsfattande eller icke ändamålsenliga interna processer, system och bemanning, dessa risker ryms inom kategorin verksamhetsrisker. I kommande avsnitt beskrivs Folksam Fondförsäkrings försäkringsrisker, finansiella risker samt verksamhetsrisker.

Försäkringsrisk

Folksam Fondförsäkring ska vara ett ansvarstagande och pålitligt företag med god kontroll av försäkringsriskerna. En sund prissättning bidrar till Folksam Fondförsäkrings långsiktiga lönsamhet.

Folksam Fondförsäkring erbjuder sparandeförsäkring i form av fondförsäkring och riskförsäkring i form av premiebefrielseförsäkring. Verktyg för riskhantering kan skilja sig åt mellan olika typer av risker.

Den övergripande styrningen av försäkringsriskerna fastställs i de försäkringstekniska riktlinjerna och det försäkringstekniska beräkningsunderlaget. De försäkringstekniska riktlinjerna innehåller bland annat principer för hur premier bestäms och försäkringstekniska avsättningar beräknas. Riktlinjerna är också styrande för uppföljningen av gjorda antaganden. Riktlinjerna beslutas av styrelsen. I det försäkringstekniska beräkningsunderlaget, som beslutas av vd, anges vilka antaganden och beräkningsmetoder som ska gälla för att riktlinjerna ska uppfyllas. Aktuariefunktionen föreslår förändringar av försäkringstekniska riktlinjer, medan chefsaktuarien föreslår förändringar av försäkringstekniskt beräkningsunderlag.

Hantering av försäkringsrisk

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsföretag.

Folksam Fondförsäkring är exponerat för olika försäkringsrisker, vilka hänger samman med försäkrade händelser och produkternas utformning. Konsekvenser av dessa risker beaktas när försäkringsvillkor utformas, premier och avgifter fastställs och försäkringstekniska avsättningar beräknas. Riskerna i avsättningarna är dock begränsade på grund av att försäkringstagarna står den finansiella risken. Riskerna hanteras även genom fastställda teckningslimiter, produkt- och teckningsregler.

Dödlighetsrisk

Med dödlighetsrisk avses risken för att Folksam Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av en förändrad dödlighet bland de försäkrade. Det förekommer en viss risk både för ökad och minskad dödlighet. Konsekvensen av felaktiga antaganden blir förluster då premien inte täcker försäkringens skadekostnader.

Riskerna hanteras genom att dödligheten i bestånden följs upp och genom att dödlighetsantaganden uppdateras. Dödlighetsrisk hanteras även genom hälsokrav i samband med tecknande av försäkring. För individuellt tecknad försäkring sker en individuell riskbedömning. I samband med skadereglering av dödsfall sker också riskbedömning, främst av så kallade oriktiga uppgifter eller av om den försäkrade uppfyller kraven i villkoren för att omfattas av försäkringen.

Risk för ökad dödlighet hanteras vidare genom återförsäkring i Folksam Liv.

Sjuklighetsrisk

Med sjuklighetsrisk avses risken för att Folksam Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar av de försäkrades sjuktillstånd.

Risken hanteras genom att sjukligheten i bestånden följs upp och genom att sjuklighetsantaganden uppdateras. Sjuklighetsrisk hanteras även genom hälsokrav i samband med tecknande av försäkring. För individuellt tecknad försäkring sker en individuell riskbedömning. I samband med skadereglering av sjukfall sker också riskbedömning, främst av så kallade oriktiga uppgifter eller av om den försäkrade uppfyller kraven i villkoren för att omfattas av försäkringen.

Risk för ökad sjuklighet hanteras vidare genom återförsäkring i Folksam Liv av premiebefrielseförsäkring.

Driftskostnadsrisk

Med driftskostnadsrisk avses risken för att Folksam Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas av förändringar av drift-, anskaffnings- och skadebehandlingskostnader. Underskattade driftskostnader kan medföra förluster på grund av att intäkterna inte täcker driftskostnaderna och att otillräckliga avsättningar beräknas.

Förutsättningar för hantering av driftskostnadsrisken skapas genom uppföljning och utveckling av förbättrade metoder för att fördela driftskostnader.

Optionsrisk

Försäkringsprodukterna kan innehålla optioner att avsluta försäkringen på grund av flytt eller återköp samt att avsluta premie-betalningen. En del av optionsrisken är annullationsrisk, med annullationsrisk avses risken för att Folksam Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av att premieinbetalningar upphör och/eller att försäkringskapital flyttas eller återköps. Försäkringstagaren har även en option att ändra till exempel utbetalningstidpunkt eller utbetalningstidens längd. I optionsrisk ingår, förutom annullationsrisk, även risken att Folksam Fondförsäkring inte når sina mål på grund av att dessa optioner utnyttjas i högre grad än förväntat. Hänsyn tas till optionsrisken vid lönsamhetsberäkningar och värdering av försäkringsavtal.

Företaget följer regelbundet utvecklingen av utnyttjande av optioner. Risken hanteras genom aktiva kundkontakter och produktutveckling. Vid flytt av försäkring till annat företag eller vid återköp av försäkring tas en avgift ut.

Katastrof- och koncentrationsrisk

Med katastrofrisk avses risken för att Folksam Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter.

Koncentrationsrisk avser risken för att Folksam Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av otillräcklig diversifiering av försäkringsrisker. Koncentrationsrisk kan uppstå om riskeexponeringen inom Folksam Fondförsäkring är koncentrerad till ett fåtal försäkrade, ett enskilt avtalsområde eller viss geografisk plats. Risken hanteras genom ett aktivt arbete för att åstadkomma stora blandade bestånd inom individuell livförsäkring.

Övrigt

Utöver ovan nämnda försäkringsrisker kan förändringar i lagar och externa regelverk samt inflationsökning också få betydelse för Folksam Fondförsäkrings möjlighet att nå sina mål. Dessa hanteras bland annat genom omvärldsbevakning och justerad prissättning.

Mätning och exponering av försäkringsrisk

För att mäta hur exponerat företaget är mot försäkringsrisker görs stresstester och framåtblickande analyser. Stresstesterna mäts enligt legala krav samt enligt egen bedömning (internt kapitalkrav).

Driftskostnadsrisk och optionsrisk är de risker som bedöms vara de största försäkringsriskerna i företaget. Samtliga åtaganden är exponerade mot driftskostnadsrisk och en övervägande del även mot optionsrisk. Dessa risker påverkar dock enbart avsättningarnas storlek om framtida förväntade kostnader för gällande försäkringar överstiger motsvarande framtida förväntade intäkter för dessa försäkringar.

Företaget har även åtaganden som är exponerade mot långlevnadsrisk och risk för förhöjd dödlighet. Riskerna är dock mycket begränsade då avtalen är sådana att dödlighetsantagandena kan ändras under försäkringstiden.

Mätning av försäkringsrisker sker även genom uppföljning. Bland annat sker uppföljning av det så kallade riskresultatet och driftskostnadsresultatet. Uppföljning sker också av använda antaganden.

De försäkringstekniska avsättningarna för premiebefrielseförsäkring påverkas av ändrade antaganden och känsligheten i dessa visas under rubriken "Känslighetsanalys".

Under rubriken "Koncentrationer av försäkringsrisk" visas fördelningen i beståndet av avtal med risk för förhöjd dödlighet.

Känslighetsanalys

Antaganden om grad av arbetsförmåga samt sannolikheten att sjukfall upphör har stor påverkan på avsättningarna för premiebefrielseförsäkring. Känsligheten i avsättningarna för en förändring av dessa antaganden illustreras genom att anta att arbetsförmågan för sjuk minskas med 10 procent respektive sannolikheten att sjukfall upphör minskas med 10 procent. Se nedanstående tabell.

Känslighetsanalyser för försäkringsrisk

2019-12-31	Tjänstepension			Övrig liv		
	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Tkr						
Försäkringstekniska avsättningar	4 849	-	-	1 685	-	-
Sjuklighet - arbetsförmåga	4 915	-66	-52	1 712	-27	-21
Sjuklighet - avveckling	4 945	-96	-75	1 690	-5	-4

2018-12-31	Tjänstepension			Övrig liv		
	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Tkr						
Försäkringstekniska avsättningar	5 435	0	0	1 884	0	0
Sjuklighet - arbetsförmåga	5 534	-99	-77	1 915	-31	-24
Sjuklighet - avveckling	5 640	-205	-160	1 889	-6	-4

Koncentrationer av försäkringsrisk

Koncentration av försäkringsrisk uppstår om riskexponeringen är koncentrerad till ett fåtal försäkrade, ett enskilt avtalsområde eller viss geografisk plats. En andel av Folksam Fondförsäkrings åtaganden avser åtaganden med risk för förhöjd dödlighet. Dessa risker är dock mycket begränsade då avtalen är sådana att dödlighetsantagandena kan ändras under försäkringstiden.

Dödsfallsriskerna är geografiskt spridda i Sverige och de är också spridda på ett stort antal olika försäkringar. Detta framgår av nedanstående tabell, som visar antal försäkringsavtal och försäkrat belopp vid dödsfall i olika beloppintervall.

2019	Totalt			Varav tjänstepension			Varav övrig livförsäkring		
	Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall, Tkr	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp, brutto	Totalt försäkrat belopp, netto	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp, brutto	Totalt försäkrat belopp, netto	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp, brutto
Mindre än 20 prisbasbelopp	168 712	306 045	30 604	13 290	41 706	4 171	155 422	264 339	26 434
20-30 prisbasbelopp	12	13 689	1 369	5	5 886	589	7	7 802	780
30-45 prisbasbelopp	5	8 940	894	4	7 517	752	1	1 423	142
Summa	168 729	328 674	32 867	13 299	55 110	5 511	155 430	273 564	27 356

2018	Totalt			Varav tjänstepension			Varav övrig livförsäkring		
	Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall, Tkr	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp, brutto	Totalt försäkrat belopp, netto	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp, brutto	Totalt försäkrat belopp, netto	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp, brutto
Mindre än 20 prisbasbelopp	182 605	346 165	34 617	14 103	51 641	5 164	168 502	294 524	29 452
20-30 prisbasbelopp	16	17 853	1 785	7	8 065	807	9	9 788	979
30-45 prisbasbelopp	5	8 591	859	4	7 164	716	1	1 427	143
45-60 prisbasbelopp	1	2 208	221	1	2 208	221	0	0	0
Summa	182 627	374 817	37 482	14 115	69 078	6 908	168 512	305 739	30 574

Rapportering av försäkringsrisk

Som ett led i Folksam Fondförsäkrings interna uppföljning och riskhantering informeras styrelsen löpande om utvecklingen av försäkringsriskerna.

I riskrapporten, riskfunktionens rapport om risker till vd och styrelse, ges en samlad bild av riskläget, inklusive försäkringsrisker. Riskrapporten innehåller såväl kvantitativ som kvalitativ uppföljning av risker. I aktuarierapporten rapporterar aktuariefunktionen till styrelsen om förändrade metoder och modeller för hantering av bland annat försäkringsrisk i samband med beräkning av försäkringstekniska avsättningar, liksom förändringar av parametrar. Extern rapportering sker i form av den aktuariella resultatanalysen, i den kompletterande rapporteringen till FI, vilken innehåller en analys av årets legala riskresultat och driftsresultat. I Folksam Fondförsäkrings egna risk- och solvensbedömning beskrivs de risker som företaget är, eller kommer att bli, exponerad för under den treåriga affärsplaneringsperioden 2020-2022.

Folksam Fondförsäkring bedriver såväl tjänstepensionsverksamhet som verksamhet med övrig livförsäkring. Företaget tillämpar övergångsbestämmelser för tjänstepensionsverksamheten från och med 1 januari 2016, och tillämpar därmed den äldre regleringen för denna verksamhet. Detta innebär bland annat att Folksam Fondförsäkring, såväl externt som internt, rapporterar kapitalkrav beräknade i enlighet med Solvens I och Finansinspektionens trafikljus för tjänstepensionsverksamheten respektive kapitalkrav beräknade i enlighet med standardformeln i Solvens II för övrig livförsäkringsverksamhet. Dessutom rapporteras ett internt kapitalkrav enligt egen bedömning.

Finansiella risker

Finansiell risk definieras som risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av finansiella händelser. Exempel på händelser kan vara marknadshändelser såsom aktiekursfall eller förändring av marknadsräntor.

För att underlätta fondadministrationen för försäkringstagarnas räkning håller företaget ett handelslager med fondandelar för vilka företaget bär den finansiella risken. Utöver dessa tillgångar har företaget placeringstillgångar och dessa ska sammantaget hållas inom de ramar som placeringspolicyn och riktlinjer anger. Dessutom tillkommer restriktioner för företagets placeringstillgångar som en följd av skuldtäckningskrav för tjänstepensionsverksamheten. Även kapitalkrav i trafikljuset (för tjänstepensionsverksamhet) och kapitalkrav i Solvens II (för övrig liv-verksamhet) utgör begränsningar i tillgångsallokeringen av företagets placeringstillgångar.

Företaget är indirekt exponerat för marknadsrisk då intäkterna är beroende av storleken på kundernas förvaltade kapital. Värdet på kundernas fondd innehav påverkas av de marknadsriskerna som fonderna är exponerade mot. Företaget säkrar inte risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de risker som uppkommer på grund av valutakursförändringar i dessa.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av företagets tillgångar och anger ramar och limiter för exponeringar samt riktlinjer för verksamheten. Vd ansvarar för att förvaltningen av företagets tillgångar sker inom de ramar och anvisningar som styrelsen givit samt för översynen av placeringsriktlinjerna.

Företagets tillgångar är fördelade i följande tillgångsportföljer:

- Placeringstillgångar för vilka försäkringstagare/försäkrade står den finansiella risken.
- Handelslager, egna placeringstillgångar för att underlätta fondadministrationen.
- Företagets egna placeringstillgångar utöver handelslagret.

Uppföljning och riskkontroll avseende finansiella risker är organiserad genom att:

- Placeringarna stäms löpande av mot de begränsningar som ges av placeringsriktlinjerna.
- Handelslagrets storlek och fördelning stäms löpande av mot de nivåer som är fastställda av vd.
- Riskfunktionen ansvarar för en självständig uppföljning av de finansiella riskerna och rapporterar omgående eventuella överträdelser till styrelsen och vd samt löpande utvecklingen av de finansiella riskerna.

Hantering av finansiella risker

Merparten av tillgångarna finns i tillgångsportföljen där försäkringstagarna står den finansiella risken. För övriga tillgångsportföljer anger placeringsriktlinjerna godkända tillgångsslag, instrument och motparter.

Marknadsrisker

Med marknadsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i marknadspriser. Marknadsrisken är en betydande risk för Folksam Fondförsäkring och delas i sin tur in i aktiekursrisk, ränterisk samt valutarisk. Dessa risker mäts dels m h a SCR beräkningar (övrig livförsäkringsverksamhet) och dels m h a trafikljusberäkningar (tjänstepensionsverksamhet). Dessutom mäts marknadsrisken m h a ett internt kapitalkrav (ICR). I tabellerna nedan redovisas känslighetsanalyser för respektive risktyp.

Känslighetsanalys av aktiekursrisk

Med aktiekursrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i aktiekurser. I tabellen nedan redovisas en känslighetsanalys av effekten på resultat före skatt och eget kapital vid en nedgång med 10 procent i marknadsvärdet på företagets aktieinnehav.

Tkr	2019		2018	
	Marknadsvärde	Känslighet	Marknadsvärde	Känslighet
Känslighetsanalys aktiekursrisk				
Investeringsfonder aktier	770 211	-77 021	183 102	-18 310
Nettopåverkan på resultat före skatt		-77 021		-18 310
Nettopåverkan på eget kapital		-60 539		-14 392

Känslighetsanalys av ränterisk

Folksam Fondförsäkring mäter räntekänslighet för tillgångar och skulder där försäkringstagarna inte bär marknadsrisken.

Räntekänslighet mäts som förändringar av tillgångarnas och avsättningarnas storlek vid en parallellförskjutning med + 1 procentenhet av den nominella marknadsräntan.

Känslighetsanalys ränterisk, Tkr	2019		2018	
	Marknadsvärde	Känslighet	Marknadsvärde	Känslighet
Riskparametrar				
Investeringsfonder räntebärande	1 221 841	-3 530	989 685	-3 624
Minskning av redovisat värde på försäkringstekniska avsättningar	-	-	-	-
Nettopåverkan resultat före skatt		-3 530		-3 624
Nettopåverkan eget kapital		-2 774		-2 827

Ränterisk kassaflödesrisk

I tabellen nedan framgår hur en ökning eller sänkning av marknadsräntan på 0,5 % påverkar ränteintäkter respektive räntekostnader för tillgångar och skulder med räntebindningstid på upp till ett år.

Ränterisk kassaflödesrisk, Tkr	2019	2018
Ökning av marknadsräntan		
Ränteintäkter för obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-
Ränteintäkter för övriga lån	-	-
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	7 804	6 295
Räntekostnader för övriga skulder	-	-
Summa	7 804	6 295
Minskning av marknadsräntan		
Ränteintäkter för obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-
Ränteintäkter för övriga lån	-	-
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	-7 804	-6 295
Räntekostnader för övriga skulder	-	-
Summa	-7 804	-6 295

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av förändringar i valutakurser. I de fall tillgångar eller skulder är exponerade mot andra valutor än svenska kronor uppstår valutarisk.

Valutaexponering får endast förekomma mot de valutor där exponering kan uppstå genom placeringar i aktier. Valutaexponeringen begränsas genom fastställda limiter och styrs främst genom effektiv fondhandel. Företagets försäkringsåtaganden är enbart fastställda i svenska kronor.

Kreditrisk

Med kredit-, motparts- och emittentrisk avses risker för att motparter eller emittenter inte fullgör sina finansiella förpliktelser och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Företaget har som policy att i huvudsak endast tillåta placeringar i värdepapper med hög kreditvärdighet och för en förteckning över godkända emittenter och motparter. Kredit- och motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. Kreditrisk uppstår i placeringsverksamheten, men även inom återförsäkring.

Mätning av kreditrisk

Den kreditriskexponering (efter avdrag för förlustreserver, kvittning och efter värde av säkerheter) som företaget har i olika klasser av finansiella tillgångar framgår av tabellen nedan (maximal kreditexponering). Kredit- och motpartsriskerna bedöms vara små.

Tkr	2019			2018		
	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Maximal kreditriskexponering						
Tillgångsklass						
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar ¹⁾	5 596	-	5 596	6 269	-	6 269
Fordringar ²⁾	164 483	-	164 483	228 750	-	228 750
Kassa och bank	1 560 859	-	1 560 859	1 259 034	-	1 259 034
Övriga upplupna intäkter	46 300	-	46 300	-	-	-
Summa i balansräkningen	1 777 238	-	1 777 238	1 494 053	-	1 494 053

¹⁾ Avser oreglerade skador.

²⁾ Fordringar avseende direkt försäkring, återförsäkring och övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdeskatt.

2019

Kreditkvalitet exkl. återförsäkring, Tkr

Låg-hög kreditrisk ¹⁾	Låg kreditrisk					Normal rating		Hög kreditrisk		Förfallna, nedskrivna, omförhandlade fordringar ³⁾	Brutto före kvittning & förlust-reserveringar
	AAA	AA	A	BBB	Utan rating	BB	Utan rating	B-CCC	Utan rating		
Tillgångsklass											
Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till koncernföretag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till intresseföretag	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ^{a)}	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga lån	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utlåning kreditinstitut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derivat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fordringar ²⁾	-	-	-	-	156 711	-	251	-	-	-	156 962
Kassa och bank	-	-	-	-	1 560 859	-	-	-	-	-	1 560 859
Upplupna ränteutgifter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	-	-	-	-	-	46 300	-	-	-	46 300
Summa i balansräkningen	-	-	-	-	1 717 570	-	46 551	-	-	-	1 764 121
Kreditlöften	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa utanför balansräkningen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Varav tillgångar med avtalsenliga kassaflöden i balansräkningen ¹⁾</i>	-	-	-	-	1 717 570	-	46 551	-	-	-	1 764 121
<i>Verkligt värde för tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som inte har låg kreditrisk ¹⁾</i>	-	-	-	-	-	-	46 551	-	-	-	46 551

¹⁾ Under år 2018-2020 tillämpas ett tillfälligt undantag från den nya redovisningsstandarden IFRS 9 Finansiella instrument, upplysningar lämnas för att möjliggöra jämförelse med företag som tillämpar IFRS 9. Upplysningar avser att efterlikna de grupperingar som görs när IFRS 9 tillämpas utan att för den skull vara en fullständig tillämpning av det regelverket. Upplysningar om kreditkvalitet förtydligas genom att företaget delar in kvaliteten i grupper för låg, normal och vad företaget anser vara hög kreditrisk. Vidare lämnas separat information för Finansiella tillgångar med avtalsvillkor som vid särskilda datum ger upphov till kassaflöden som endast är betalningar av räntor och kapitalbelopp på det utestående kapitalbeloppet och som ingår i en affärsmodell där syftet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden, avser t.ex. övriga fordringar och banktillgodohavanden för t.ex. leverantörsbetalningar. För upplysningar om avtalsenliga kassaflöden per slag av tillgång se not Finansiella tillgångar och skulder/Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument, där lämnas även information för jämförelseåret 2017. Upplysningar om låg, normal och hög kreditrisk för föregående år 2017 lämnas inte eftersom bedömning av kreditkvalitet för tillgångar som saknar externa kreditvärderingar inte blir relevant att upprätta i efterhand.

²⁾ Fordringar avser övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdesskatt.

³⁾ Upplysning om förfallna, nedskrivna och omförhandlade fordringar lämnas för finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

2018

Kreditkvalitet exkl. återförsäkring, Tkr

Låg-hög kreditrisk ¹⁾	<u>Låg kreditrisk</u>					<u>Normal rating</u>	<u>Hög kreditrisk</u>		Förfallna, nedskrivna, omförhandlade fordringar ³⁾	Brutto före kvittning & förluster-reserveringar	
	AAA	AA	A	BBB	Utan rating	BB	Utan rating	B-CCC			Utan rating
Tillgångsklass											
Fordringar ²⁾	-	-	-	-	216 788	-	8 511	-	-	-	225 299
Kassa och bank	-	-	-	-	1 259 034	-	-	-	-	-	1 259 034
Övriga upplupna intäkter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa i balansräkningen	-	-	-	-	1 475 822	-	8 511	-	-	-	1 484 333
<i>Varav tillgångar med avtalsenliga kassaflöden i balansräkningen ¹⁾</i>	-	-	-	-	1 377 139	-	8 511	-	-	-	1 385 650
<i>Verkligt värde för tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som inte har låg kreditrisk ¹⁾</i>	-	-	-	-	-	-	8 511	-	-	-	8 511

¹⁾ Under år 2018-2020 tillämpas ett tillfälligt undantag från den nya redovisningsstandarden IFRS 9 Finansiella instrument, upplysningar lämnas för att möjliggöra jämförelse med företag som tillämpar IFRS 9. Upplysningar avser att efterlikna de grupperingar som görs när IFRS 9 tillämpas utan att för den skull vara en fullständig tillämpning av det regelverket. Upplysningar om kreditkvalitet förtydligas genom att företaget delar in kvaliteten i grupper för låg, normal och vad företaget anser vara hög kreditrisk. Vidare lämnas separat information för Finansiella tillgångar med avtalsvillkor som vid särskilda datum ger upphov till kassaflöden som endast är betalningar av räntor och kapitalbelopp på det utestående kapitalbeloppet och som ingår i en affärsmodell där syftet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden, avser t.ex. övriga fordringar och banktillgodohavanden för t.ex. leverantörsbetalningar. För upplysningar om avtalsenliga kassaflöden per slag av tillgång se not Finansiella tillgångar och skulder/Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument, där lämnas även information för jämförelseåret 2017. Upplysningar om låg, normal och hög kreditrisk för föregående år 2017 lämnas inte eftersom bedömning av kreditkvalitet för tillgångar som saknar externa kreditvärderingar inte blir relevant att upprätta i efterhand.

²⁾ Fordringar avser övriga fordringar, exklusive skattefordringar som avser t.ex. mervärdesskatt.

³⁾ Upplysning om förfallna, nedskrivna och omförhandlade fordringar lämnas för finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kreditrisk i fordringar på återförsäkrare

Försäkringsföretagets återförsäkringspolicy för extern återförsäkring innebär att avtal endast ingås med återförsäkrare med kreditbetyg A eller högre. De externa återförsäkrarnas kreditvärdighet ses över regelbundet för att säkerställa att det beslutade återförsäkringsskyddet upprätthålls.

Kreditkvalitet återförsäkrare, Tkr

Låg-hög kreditrisk	Låg kreditrisk				Normal Kreditrisk		Hög kreditrisk		Förfallna, nedskrivna, omförhandlade fordringar	Brutto före kvittning och förlustreserveringar
	AAA	AA	A	BBB	Utan rating	BB	Utan rating	B-CCC		
2019										
Tillgångsklass										
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar ¹⁾	-	-	-	-	5 596	-	-	-	-	5 596
Fordringar avseende återförsäkrare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	-	-	-	-	5 596	-	-	-	-	5 596
2018										
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	-	-	-	-	6 269	-	-	-	-	6 269
Fordringar avseende återförsäkrare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	-	-	-	-	6 269	-	-	-	-	6 269

¹⁾ Avser oreglerade skador.

Företaget återförsäkras även hos moderföretaget Folksam Liv.

Finansiell koncentrationsrisk

Med finansiell koncentrationsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av otillräcklig diversifiering av tillgångar, motparter eller emittenter.

Företagets egna placeringstillgångar, handelslager och banktillgodohavanden kan ge upphov till en finansiell koncentrationsrisk. De egna placeringstillgångarna består per årsskiftet av två räntefonder. Dessa räntefonder placerar i penningmarknadsinstrument och obligationer med kort löptid utfärdade i svenska kronor av svenska staten, bostadsinstitut, svenska banker och företag. Placeringarna sker så att en god riskspridning uppnås. I företagets handelslager finns normalt ett mindre antal fondandelar men under kortare perioder kan större poster förekomma vilket kan medföra viss koncentrationsrisk. Sammantaget bedöms dock koncentrationsrisken vara låg.

Mätning av finansiella koncentrationsrisker

Den finansiella koncentrationsrisken mäts och följs upp för stora koncentrationer av riskexponeringar.

Väsentliga koncentrationer av kreditexponering, Tkr

	2019	2018
Swedbank	1 560 790	1 199 665
Nordea	69	59 369

Likviditetsrisker

Företaget definierar likviditetsrisk som risken att företaget inte kan infria sina betalningsförpliktelser eller att finansiella transaktioner inte kan genomföras alternativt endast genomföras till avsevärd merkostnad, förlust eller oönskad riskeponering.

Företaget hanterar risken att inte kunna infria betalningar med hjälp av buffertar som står i proportion mot prognoser av likviditetsbehov. Företaget hanterar risken för att inte kunna genomföra finansiella transaktioner genom att tillgångarna placeras i fondandelar i de fonder som de försäkrade/försäkringstagarna erbjuds eller fonder med god likviditet som kan avyttras utan föregående avisering. Företagets likviditetsrisk anses vara av ringa betydelse i den totala riskbilden.

Återstående löptider**2019**

Likviditetsrisk, Tkr	På anmodan	<1 år	1-5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)	46 100 512	-	-	-	-	46 100 512
Derivat	-	-	-	-	-	-
Andra finansiella skulder	-	499 947	-	-	-	499 947
Summa balansräkning	46 100 512	499 947	-	-	-	46 600 458
Kreditlöften	-	-	-	-	-	-
Summa utanför balansräkningen	-	-	-	-	-	-
Summa	46 100 512	499 947	-	-	-	46 600 458

2018

Likviditetsrisk, Tkr	På anmodan	<1 år	1-5 år	> 5 år	Utan löptid	Summa
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)	39 339 282	-	-	-	-	39 339 282
Derivat	-	-	-	-	-	-
Andra finansiella skulder	-	230 162	-	-	-	230 162
Summa balansräkning	39 339 282	230 162	-	-	-	39 569 443
Kreditlöften	-	-	-	-	-	-
Summa utanför balansräkningen	-	-	-	-	-	-
Summa	39 339 282	230 162	-	-	-	39 569 443

För upplysningar om förväntade löptider, se not Förväntade återvinningstidpunkter.

Verksamhetsrisker

Med verksamhetsrisk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser i verksamhetens omvärld, interna miljö eller till följd av strategiska, affärsrelaterade eller operativa beslut. Verksamhetsrisk delas in i följande underkategorier:

Affärsrisk

Affärsrisk, som avser risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av strategiska eller affärsrelaterade beslut eller händelser utanför företagets direkta kontroll. Affärsrisker kan till exempel uppstå till följd av innovationer och marknadsförändringar, regelverksförändringar, makroekonomiska och politiska händelser eller vid strategiska eller affärsrelaterade beslut. Affärsriskerna påverkas av företagets förmåga att hantera förändringar. Affärsrisk delas in i omvärldsrisk (händelser utanför företagets direkta kontroll) och beslutsrisk (att strategiska eller affärsrelaterade beslut baseras på otillräckliga underlag eller analyser).

Operativ risk

Med operativ risk avses risken för att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser i den löpande verksamhetens genomförande, som uppstår till följd av processer, system eller människor.

Hantering av verksamhetsrisker

En grundläggande princip inom företaget är att risk ska tas medvetet och riskhanteringen är därför en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Riskhanteringen i företaget sker systematiskt både i verksamhetsprocesserna (löpande verksamheten) som i affärsplanering och inför väsentliga förändringar. Vid riskidentifiering av verksamhetsrisker är utgångspunkten verksamhetens mål, en aktuell omvärldsanalys och nulägesbedömning, informationsklassning samt eventuella incidenter.

Omvärldsanalysen ska innefatta bevakning av nya riskområden. Riskhanteringsprocessen för verksamhetsrisk följer i allt väsentligt den process som beskrivs under rubrik "Riskhanteringsprocessen". Rapportering av verksamhetsrisker sker två gånger per år till vd och styrelse i den riskrapport som sammanställs av riskfunktionen. Därutöver rapporterar riskfunktionen sina analyser och bedömningar till koncernledningen som en del av företagets affärsplaneringsprocess.

Kontinuitetsplanering

Om händelser inträffar trots att riskreducerande åtgärder har vidtagits begränsas konsekvensen av dessa händelser med hjälp av kontinuitetsplaner och krisberedskap. Kris- och kontinuitetsplaner är upprättade inom företaget och övas i syfte att kunna hantera en eventuell krissituation och begränsa effekterna av negativa händelser. Styrelsens övergripande mål och krav när det gäller kontinuitetshantering tydliggörs i interna regelverk.

Incidenthantering

Incidenter rapporteras av alla medarbetare och åtgärder för dessa dokumenteras och följs upp. Rapporterade incidenter kategoriseras och värderas. Information om incidenter används vid identifiering och analys av verksamhetsriskerna.

Kapitalhantering

I kapitalhanteringspolicyn fastställer styrelsen de övergripande principerna för kapitalhantering och likviditetshantering i Folksam Fondförsäkring. Policyn utgör styrelsens verktyg för styrning av företaget med avseende på härledning och hantering av målintervall, kapitalbas och likviditetsriskhantering.

Policyn säkerställer att företaget är ändamålsenligt kapitaliserat för att vid varje tidpunkt klara den dagliga driften, samt täcka risker och åtaganden i verksamheten. Detta möjliggörs genom regelbunden utvärdering av målintervall samt analys av solvenssituation i företaget. Kapitalhanteringsprocessen ska vara samordnad med affärsplanering, egen risk- och solvensbedömning samt riskhanteringssystem för företaget. Kapitalhanteringen ska vara ändamålsenlig för styrning och måluppfyllnad, samt uppfylla alla gällande regelverkskrav. Kapitalhanteringen ska vara i enlighet med egen risk- och solvensbedömning och gällande affärsplaner för företaget.

Mål för kapitalisering

Företaget har definierat ett kapitalmål kompletterat med ett målintervall uttryckt som solvenskvot för blandade företag, dvs. kapitalbasen dividerad med summan av erforderlig solvensmarginal för tjänstepensionsverksamheten och SCR för övrig livverksamhet. Kapitalmålet definieras som en långsiktig målbild kring vilken solvenskvoten för blandade företag tillåts fluktuera beroende av exempelvis svängningar på de finansiella marknaderna och variationer i försäkringsrörelsens resultat. Kapitalbufferten ska täcka behov av eventuell ytterligare marknadsbuffert samt kapitalbehov, identifierade i den egna risk och solvensbedömningen, kända i närtid. Om försäkringsföretaget har en faktisk kapitalnivå som överstiger den övre kapitalmål-nivån ska kapital återgå till Folksam Liv i form av utdelning.

Kapitalbas

I företagets kapitalbas ska ingå aktiekapital, överkursfond, uppskjutna skattefordringar (netto), och den avstämningsreserv som tillkommer genom att värdering av posterna i Solvens II-balansräkningen respektive den finansiella rapporteringen skiljer sig åt.

Aktuell kapitalsituation

Företaget har under 2019 genomfört en egen risk- och solvensbedömning för den treåriga affärsplaneringsperioden 2020 till 2022. Det övergripande syftet med den egna risk- och solvensbedömningen är att utifrån företagets strategier, affärsplaner och exponeringar bedöma företagets solvensbehov samt säkerställa att företaget klarar att möta riskerna och det regulatoriska kapitalkravet.

Den egna risk- och solvensbedömningen visar att Folksam Fondförsäkring har en stabil finansiell situation och är tillräckligt kapitaliserat för att genomföra sin affärsplan.

För kvantitativa upplysningar se avsnitt femårsöversikt.

Not 3. Premieinkomst

Tkr	2019	2018
Premiebefrielsepremie	1 889	2 166
Riskpremie	2 108	2 280
Frigjord risksumma	18 348	21 120
Premier för avgiven återförsäkring	-3 969	-3 390
Summa	18 375	22 176

Not 4. Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)

Tkr	2019	2018
Fondrabatt från fondförvaltare	290 752	295 818
Övrigt	1 248	1 386
Summa	292 000	297 204

Från och med 2019 redovisas avgiftsuttaget för avkastningsskatten som en förändring av försäkringstekniska avsättningar. Jämförelseperioden är justerad med denna förändring varpå posten avkastningsskatt saknas i noten övriga tekniska intäkter.

Not 5. Intäkter från avtal med kunder

Folksam Fondförsäkring tillämpar IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder från och med den 1 januari 2018. Noten nedan visar till största delen intäkter från avtal inom Folksam Fondförsäkrings fondförsäkringsverksamhet. Det innebär att avtal med en kund i detta sammanhang inte avser leasingavtal, försäkringsavtal eller avtal kopplat till finansiella instrument.

Folksam Fondförsäkring har kategoriserat intäkterna utifrån typ av tjänst. De olika tjänsterna är provisioner, administrationsavgift, flytt- och återköpsavgift samt övriga avgifter.

Se avsnitt 3.2 Intäkter från Investeringsavtal i not 1- redovisningsprinciper hur dessa intäkter redovisas.

Provisioner

För köp av fondandelar erhåller Folksam Fondförsäkring fondrabatt från respektive fondbolag, vilken beräknas i procent av respektive fonds nettoförvaltningsavgift och baseras på det totala värdet av innehavet i fonderna. Med nettoförvaltningsavgift avses aktuell förvaltningsavgift och viss administrativ avgift minskat med avgifter till förvaringsinstitut, revisorer och tillsynsavgifter. Förvaltningsavgiften kan variera från fond till fond. Fondrabatten regleras månadsvis eller kvartalsvis, efter utgången av aktuell period.

Administrationsavgift

I fondförsäkringsverksamheten uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. Kostnaderna täcks av avgifter som tas ut genom avdrag på premier eller genom inlösen av fondandelar. Avgiftsuttag på inbetald premie sker proportionellt mot premiefördelningen till fonderna vid varje premieinbetalning. Administrationsavgift som belastar fondvärdet månadsvis genom inlösen av fondandelar, kan bestå av ett fast belopp och/eller en viss procent av fondvärdet.

Flytt- och återköpsavgift

Flyttavgifter tas ut i samband med utflytt från Folksam Fondförsäkring och dras vid utflyttstillfället. Återköpsavgifter tas ut i samband med återköp och dras vid återköpstillfället. Det finns både fast och procentuell avgift. Flytt- och återköpsavgifter är tänkta att täcka ännu ej amorterade anskaffningskostnader samt administrationskostnader för flytten/återköpet. Flytt- och återköpsavgifter trappas normalt ner mot noll efter att viss tid från tecknandet av försäkringen förlutit. Inom vissa kollektivavtalsområden dras en avgift som vidarefaktureras till valcentralerna.

Övriga avgifter

Det finns även andra typer av avgifter som tas ut av fondvärdet, bland annat ändringsavgift och faktureringsavgift som tas ut i samband med att ändringen eller faktureringen sker.

Tabellen nedan visar intäkter per typ av tjänst

Tkr	2019	2018
Typ av tjänst		
Provisioner	293 956	296 942
Administrationsavgift	257 043	267 647
Flytt- och återköpsavgifter	19 489	22 595
Övriga avgifter	553	761
Summa	571 041	587 945

Not 6. Utbetalda försäkringersättningar

Tkr	2019	2018
Utbetalda försäkringersättningar	-20 027	-18 102
Skadebehandlingskostnader	-314	-310
Återförsäkrars andel	2 373	2 128
Rabatter till försäkringstagarna	-19 995	-19 068
Summa	-37 963	-35 352

Not 7. Driftskostnader

Tkr	2019	2018
Specifikation av resultatposten driftskostnader		
Anskaffningskostnader ¹⁾	-121 736	-117 469
Förändringar i förutbetalda anskaffningskostnader	-108 474	-109 038
Administrationskostnader	-203 168	-242 022
Overheadkostnader	-26 683	-24 497
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	2 123	34
Summa	-457 937	-492 991
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringersättningar	-314	-310
Summa	-314	-310
¹⁾ Varav provisioner i direktförsäkring	-46 168	-29 426
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadslag		
Personalkostnader	-10 860	-10 983
Lokalkostnader	-1 401	-1 382
Avskrivningar	-6 300	-6 300
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-439 690	-474 636
Summa	-458 251	-493 301
Arvode och kostnadsersättning till revisorer		
KPMG		
Revisionsuppdrag ²⁾	-414	-413
Andra uppdrag	-29	-52
Summa	-443	-465

²⁾Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och vd:s förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal.

Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 8. Kapitalavkastning, intäkter

Tkr	2019	2018
Erhållna utdelningar	-	-
Ränteintäkter		
Koncernföretag	30	441
Övriga ränteintäkter	450	88
Övriga finansiella intäkter	-	388
Realisationsvinst netto		
Aktier och andelar	-	24 246
Summa	480	25 164

Not 9. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Tkr	2019	2018
Aktier och andelar	17 110	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	483	534
Summa	17 593	534

Not 10. Kapitalavkastning, kostnader

Tkr	2019	2018
Räntekostnader		
Koncernföretag	-121	-817
Övriga räntekostnader	-4 651	-6 966
Valutakursförlust netto	-100	-34
Realisationsförlust netto		
Aktier och andelar	-10 539	-21 829
Övriga finansiella kostnader	-517	-
Summa	-15 928	-29 646

Not 11. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Tkr	2019	2018
Aktier och andelar	-	-3 192
Summa	-	-3 192

Not 12. Nettoresultat per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2019	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Summa
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	
Finansiella tillgångar					
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	-80	-	-80
Aktier och andelar	5 859	-	-	-	5 859
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	483	-	-	-	483
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	8 611 267	-	-	-	8 611 267
Övriga fordringar	-	-	-12	-	-12
Kassa och bank	-	-	-4 510	-	-4 510
Summa	8 617 609	-	-4 602	-	8 613 006
Finansiella skulder					
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk	-8 611 267	-	-	-	-8 611 267
Övriga skulder	-	-	-	-140	-140
Summa	-8 611 267	-	-	-140	-8 611 407
Nettoresultat finansiella tillgångar och skulder	6 342	-	-4 602	-140	1 599

Tkr, 2018	Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Summa
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	
Finansiella tillgångar					
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	441	-	441
Aktier och andelar	-790	-	-	-	-790
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	534	-	-	-	534
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	-1 956 767	-	-	-	-1 956 767
Övriga fordringar	-	-	-794	-	-794
Kassa och bank	-	-	-6 912	-	-6 912
Summa	-1 957 023	-	-7 264	-	-1 964 287
Finansiella skulder					
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka ft bär risk	1 956 767	-	-	-	1 956 767
Övriga skulder	-	-	-	-23	-23
Summa	1 956 767	-	-	-23	1 956 744
Nettoresultat finansiella tillgångar och skulder	-256	-	-7 264	-23	-7 543

Not 13. Skatter

Tkr	2019	2018
Skatt på årets resultat		
Aktuell skattekostnad	-95 773	-107 465
varav avkastningsskatt	-95 773	-107 465
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-3 761	867
Summa	-99 533	-106 598
Aktuell skattekostnad avseende avkastningsskatt		
Periodens skattekostnad	-95 497	-107 465
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	-275	-
Summa	-95 773	-107 465
Specifikation av uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader andra finansiella placeringstillgångar	-3 765	861
Uppskjuten skatt avseende förändring i skattesats	4	6
Summa	-3 761	867
Avstämning av effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	188 857	179 547
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-185 947	-190 060
Summa resultat i inkomstbeskattad verksamhet	2 909	-10 513
Skatt enligt gällande skattesats, 21,4% (22,0%)	-623	2 313
Skatteeffekt andra icke avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	-210	-173
Skatteeffekt av förändring av underskottsavdrag	-2 932	-1 278
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser ¹⁾	4	6
Summa	-3 761	867

¹⁾ I juni 2018 beslutades att bolagsskatten ska sänkas och att sänkningen ska ske stegvis. För åren 2019-2020 sänks bolagsskatten till 21,4 procent och för åren 2021 och framåt sänks bolagsskatten till 20,6 procent. Vi har omvärderat uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar enligt nya regler och bolagsskattesatser.

Not 14. Andra immateriella tillgångar

Tkr	Internt upparbetat ¹⁾		Separat förvärvat ²⁾		Summa immateriella tillgångar	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	-	63 000	-	63 000	63 000	63 000
Investeringar	2 025	-	-	-	2 025	-
Utgående balans	2 025	63 000	-	63 000	65 025	63 000
Akkumulerade avskrivningar						
Ingående balans	-	-50 100	-43 800	-50 100	-50 100	-43 800
Årets avskrivningar	-	-6 300	-6 300	-6 300	-6 300	-6 300
Utgående balans	-	-56 400	-	-50 100	-56 400	-50 100
Redovisade värden	2 025	6 600	-	12 900	8 625	12 900
Årets avskrivningar ingår i nedanstående rader i resultaträkningen						
Driftskostnader	-	-6 300	-	-6 300	-6 300	-6 300

Avskrivningstid

¹⁾ Nyttjandeperioden för internt upparbetad immateriell tillgång är 7 år och skrivs av linjärt.

²⁾ Avskrivning sker på anskaffningsvärdet med 10 procent årligen.

De immateriella anläggningstillgångarna avser tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod som uppkommit i samband med förvärv. Dessa avser övervärden i kundavtal.

Under 2019 har 7 703 (3 701) tusen kronor kostnadsförts avseende utgifter för forskning, samt 30 814 (21 029) tusen kronor avseende utgifter för utveckling. Utgifter för forskning och utveckling innefattar samtliga utgifter som direkt kan hänföras till forsknings- eller utvecklingsinvesteringar.

Not 15. Aktier och andra andelar

Tkr	2019	2018
Bokfört värde	346 080	96 608
Anskaffningsvärde	332 010	99 649
Verkligt värde	346 080	96 608
varav:		
Noterade aktier	346 080	96 608

Not 16. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Tkr	2019	2018
Upplupet anskaffningsvärde		
Svenska räntefonder	170 947	148 129
varav:		
Noterade	170 947	148 129
Bokfört värde		
Svenska räntefonder	172 331	149 030
varav:		
Noterade	172 331	149 030
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden.	1 384	901

Not 17. Fondförsäkringstillgångar

Tkr	2019	2018
Bokfört värde	46 074 672	39 318 369
Verkligt värde	46 074 672	39 318 369

Not 18. Övriga fordringar

Tkr	2019	2018
Fordringar på koncernföretag	114 211	111 690
Fordringar på närstående företag	4 144	6 415
Fordringar uppskjuten skatt	-	465
Pågående handel	38 356	98 683
Övriga fordringar	18 480	8 511
Summa	175 191	225 764

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2019-12-31	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Aktier och andelar	-	346 080	-	-	346 080	346 080	346 080	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	147 728	24 603	-	-	172 331	172 331	172 331	-	-
Fondförsäkringstillgångar	46 074 672	-	-	-	46 074 672	46 074 672	46 074 672	-	-
Övriga fordringar	-	-	156 962	-	156 962	156 962	-	-	-
Kassa och bank	-	-	1 560 859	-	1 560 859	1 560 859	-	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	-	46 300	-	46 300	46 300	-	-	-
Summa finansiella tillgångar	46 222 399	370 683	1 764 121	-	48 357 203	48 357 203	46 593 082	-	-
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	434 172	434 172	-	-	-
Summa tillgångar	46 222 399	370 683	1 764 121	-	48 791 375	48 791 375	46 593 082	-	-
Skulder									
Fondförsäkringsåtaganden	46 100 512	-	-	-	46 100 512	46 100 512	-	46 100 512	-
Övriga skulder	-	370 830	-	121 121	491 951	491 951	370 830	-	-
Övriga upplupna kostnader	-	-	-	7 996	7 996	7 996	-	-	-
Summa finansiella skulder	46 100 512	370 830	-	129 117	46 600 458	46 600 458	370 830	46 100 512	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	177 328	177 328	-	-	-
Summa skulder	46 100 512	370 830	-	129 117	46 777 786	46 777 786	370 830	46 100 512	-

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Tkr, 2018-12-31	Finansiella tillgångar/skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lån och andra fordringar	Övriga finansiella skulder	Redovisat värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
	Innehav som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål							
Tillgångar									
Aktier och andelar	-	96 608	-	-	96 608	96 608	96 608	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	126 740	22 290	-	-	149 030	149 030	149 030	-	-
Fondförsäkringstillgångar	39 318 369	-	-	-	39 318 369	39 318 369	39 318 369	-	-
Övriga fordringar	-	-	225 299	-	225 299	225 299	-	-	-
Kassa och bank	-	-	1 259 034	-	1 259 034	1 259 034	-	-	-
Övriga upplupna intäkter	-	-	51 653	-	51 653	51 653	-	-	-
Summa finansiella tillgångar	39 445 109	118 898	1 535 986	-	41 099 993	41 099 993	39 564 007	-	-
Icke finansiella tillgångar	-	-	-	-	526 224	526 224	-	-	-
Summa tillgångar	39 445 109	118 898	1 535 986	-	41 626 217	41 626 217	39 564 007	-	-
Skulder									
Fondförsäkringsåtaganden	39 339 282	-	-	-	39 339 282	39 339 282	-	39 339 282	-
Övriga skulder	-	114 834	-	92 914	207 748	207 748	114 834	-	-
Övriga upplupna kostnader	-	-	-	22 414	22 414	22 414	-	-	-
Summa finansiella skulder	39 339 282	114 834	-	115 328	39 569 444	39 569 444	114 834	39 339 282	-
Icke finansiella skulder	-	-	-	-	132 508	132 508	-	-	-
Summa skulder	39 339 282	114 834	-	115 328	39 701 951	39 701 951	114 834	39 339 282	-

Handelslager har flyttats med 96 608 tkr avseende Aktier och andelar och med 22 290 tkr avseende Obligationer och andra räntebärande värdepapper från "Innehav som bestämts tillhöra kategorin" till "Innehav för handelsändamål" verkligt värde via resultaträkningen. Negativt handelslager har flyttats med 114 834 tkr från "Övriga finansiella skulder" till "Innehav för handelsändamål" verkligt värde via resultaträkningen. Ingen omklassificering har gjorts.

Tillfälligt undantag från IFRS 9 Finansiella instrument, verkligt värde¹⁾

Tkr	2019-12-31		2018-12-31	
	Finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden SPPI ²⁾	Andra finansiella tillgångar ³⁾	Finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden SPPI ²⁾	Andra finansiella tillgångar ³⁾
Tillgångar				
Aktier och andelar	-	346 080	-	96 608
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	172 331	-	149 030
Fondförsäkringstillgångar	-	46 074 672	-	39 318 369
Övriga fordringar	156 962	-	225 299	-
Kassa och bank	1 560 859	-	1 259 034	-
Övriga upplupna intäkter	46 300	-	51 563	-
Summa finansiella tillgångar	1 764 121	46 593 082	1 535 986	39 564 007

¹⁾ Under år 2018-2020 tillämpas ett tillfälligt undantag från den nya redovisningsstandarden IFRS 9 Finansiella instrument, upplysningar lämnas för att möjliggöra jämförelse med företag som tillämpar IFRS 9. Upplysningar lämnas för finansiella tillgångar och avser att efterlikna de grupperingar som görs när IFRS 9 tillämpas utan att för den skull vara en fullständig tillämpning av det regelverket.

²⁾ Avser finansiella tillgångar med avtalsvillkor som vid särskilda datum ger upphov till kassaflöden som endast är betalningar av räntor och kapitalbelopp på det utestående kapitalbeloppet och som ingår i en affärsmodell där syftet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden, avser t.ex. övriga fordringar och banktillgodohavanden för t.ex. leverantörsbetalningar. Tillgångarna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

³⁾ Andra finansiella tillgångar avser alla andra finansiella tillgångar som inte hänförs till kategorin finansiella tillgångar med avtalsenliga kassaflöden. Tillgångarna värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Not 19. Finansiella tillgångar och skulder

Information om finansiella instruments verkliga värden

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Ingen betydande överföring har skett mellan nivå 1, 2 och 3 under året.

Information om verkligt värde för finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde i balansräkningen

För finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde i balansräkningen, övriga fordringar, kassa och bank, övriga upplupna intäkter, övriga skulder och övriga upplupna kostnader anses det bokförda värdet reflektera det verkliga värdet.

Not 20. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Tkr	2019			2018		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Immateriella tillgångar	6 300	2 325	8 625	6 300	6 600	12 900
Aktier och andelar	346 080		346 080	96 608		96 608
Obligationer och räntebärande värdepapper	24 603	147 728	172 331	22 290	126 740	149 030
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagare bär placeringsrisk	1 744 463	44 330 209	46 074 672	1 469 350	37 849 019	39 318 369
Återförsäkrarens andel av Försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador	769	4 827	5 596	879	5 390	6 269
Fordringar avseende direkförsäkringar	7 521		7 521	3 451		3 451
Övriga fordringar	175 191		175 191	225 299		225 299
Andra tillgångar	1 560 859		1 560 859	1 259 034		1 259 034
Uppskjuten skattefordran	-		0	465		465
Förutbetalda anskaffningskostnader	100 793	293 257	394 050	108 474	394 050	502 524
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	46 450		46 450	52 268		52 268
Summa tillgångar	4 013 029	44 778 346	48 791 375	3 244 418	38 381 799	41 626 217
Skulder och avsättningar						
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)						
Oreglerade skador	63 667	5 636	69 303	55 576	6 292	61 868
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk						
Fondförsäkringsåtaganden	1 744 842	44 339 833	46 084 675	1 469 609	37 855 681	39 325 290
Skuld till försäkringstagarna	15 836		15 836	13 992		13 992
Andra avsättningar						
Skatteskuld	21 238		21 238	18 372		18 372
Övriga avsättningar	1 494	48 298	49 792	1 494	48 298	49 792
Skulder avseende direkförsäkring	17 060		17 060	903		903
Skulder avseende återförsäkring	155		155	1 226		1 226
Övriga skulder	511 379		511 379	207 748		207 748
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8 347		8 347	22 760		22 760
Summa skulder och avsättningar	2 384 018	44 393 767	46 777 785	1 791 680	37 910 271	39 701 951

Not 21. Förutbetalda anskaffningskostnader

Tkr	2019	2018
Ingående balans	502 524	611 562
Årets avskrivning	-108 474	-109 038
	394 050	502 524

Not 22. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Tkr	2019	2018
Förutbetalda driftskostnader	150	614
Upplupna provisionsintäkter	46 300	51 653
	46 450	52 268

Not 23. Aktiekapital

	2019	2018
Antal aktier	40 000	40 000
Kvotvärde, kronor	1 000	1 000

Not 24. Disposition av företagets vinst eller förlust

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och vd föreslår stämman att för år 2019 redovisade balanserade vinstmedel samt årets vinst om totalt 1 931 564 163,32 kronor balanseras i ny räkning.

Till bolagsstämmans förfogande står:

- balanserat resultat	1 842 240 746,03
- årets resultat	89 323 417,29
Totalt, kronor	1 931 564 163,32

En överföring om 2 025 188 kronor från fritt eget kapital till fond för utvecklingsutgifter i bundet eget kapital har skett. Fonden får inte användas till förlusttäckning.

Not 25. Oreglerade skador

Tkr	2019	2018
Avsättningar avseende premiefrielser		
Ingående balans brutto	7 319	8 154
Kostnad för skador som inträffat innevarande år	970	1 570
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 554	-1 693
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-196	-675
Förändring i avsättning för skadebehandlingskostnad		
Effekt av ändrade antaganden	33	4
Övrigt	-38	-41
Utgående balans brutto	6 534	7 319
Återförsäkrares andel	-5 596	-6 269
Utgående balans netto	938	1 050
Avsättningar avseende investeringsavtal		
Ingående balans	54 549	43 458
Inlösta fondvärden för utbetalning	4 526 505	4 462 830
Utbetalningar under året	-4 518 123	-4 451 544
Nedskrivning	-161	-195
Övrigt	-	-
Utgående balans brutto	62 769	54 549
Total utgående balans brutto	69 303	61 868

Not 26. Fondförsäkringsåtaganden

Tkr	2019	2018
Ingående balans	39 339 282	42 592 657
Inbetalda premier	3 273 277	3 474 176
Utbetalda ersättningar	-4 767 113	-4 382 346
Värdeförändring på placeringstillgångar	8 611 267	-1 956 767
Rabatter på investeringsavtal	19 995	19 068
Avgifter	-279 050	-293 165
Avkastningsskatt	-95 178	-107 308
Riskresultat	-1 983	-6 991
Övrigt	16	-41
Utgående balans	46 100 512	39 339 282

Not 27. Pensioner och liknande förpliktelse

Tkr	2019	2018
Ingående balans	0	1 818
Räntekostnad	-	44
Aktuariella vinster och förluster	-	-1 765
Övriga förändringar	-	-97
Utgående balans	-	0

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelse	2019	2018
Diskonteringsränta	-	2,18%
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-	2,18%
Framtida löneökning	-	3,46%
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	-	3,46%
Framtida ökning av pensioner (inflation)	-	1,96%
Avgångsintensitet	-	5,00%
Livslängdsantaganden	-	FFFS 2007:31

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelse i moderföretaget avser ej tryggade förpliktelse enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder. Från år 2019 har Folksam Fondförsäkring inte längre någon utfästelse till anställda, vilket innebär att ingen reserv behöver sättas av.

Not 28. Uppskjuten skatteskuld

Tkr	2019	2018
Uppskjutna skattefordringar (-) och skatteskulder (+)		
Aktier och andelar	3 011	-651
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	284	185
Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, netto	3 295	-465

Samtliga förändringar mellan åren i posten uppskjuten skatt har redovisats som uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt i resultaträkningen.

I juni 2018 beslutades att bolagsskatten ska sänkas och att sänkningen har skett stegvis. För åren 2019-2020 har bolagsskatten sänkts till 21,4 procent och för åren 2021 och framåt sänks bolagsskatten till 20,6 procent. Bolaget har omvärderat uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar enligt nya regler och bolagsskattesatser.

Not 29. Övriga skulder

Tkr	2019	2018
Skulder till närstående företag	7 150	-
Skuld till kund avseende pågående handel	386 153	189 082
Övrigt	118 076	18 666
Summa	511 379	207 748

Not 30. Övriga avsättningar

Tkr	2019	2018
Ingående balans	49 792	50 000
Upplösning av reserv för kompensation till kunder	-	-208
Utgående balans	49 792	49 792

Not 31. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Tkr	2019	2018
Upplupna personalkostnader	805	4 653
Förutbetalda intäkter	6 953	16 949
Övriga upplupna kostnader	589	1 158
Summa	8 347	22 760

Not 32. Ställda säkerheter

Tkr	2019	2018
Övriga ställda säkerheter (bokfört värde)		
Företagets egna tillgångar	1 400 138	1 113 265
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar:		
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	46 074 672	39 318 369
Summa	47 474 809	40 431 634

Ställda säkerheter

I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Folksam Fondförsäkring har rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som tillgångarna enligt Försäkringsrörelselagen överstiger de åtaganden som företaget har mot försäkringstagarna. Den totala försäkringstekniska avsättningen uppgår för året till 46 169 813 (39 400 986) tusen kronor.

Not 33. Eventualförpliktelser

Tkr	2019	2018
Eventualförpliktelser	-	-

Not 34. Upplysningar om närstående

Närstående parter

Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer med Folksam Fondförsäkring och närstående företag inom Folksam (Folksam Sak-koncernen respektive Folksam Liv-koncernen, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga företag inom Folksam definieras som närstående. Se bild över legal struktur nedan.

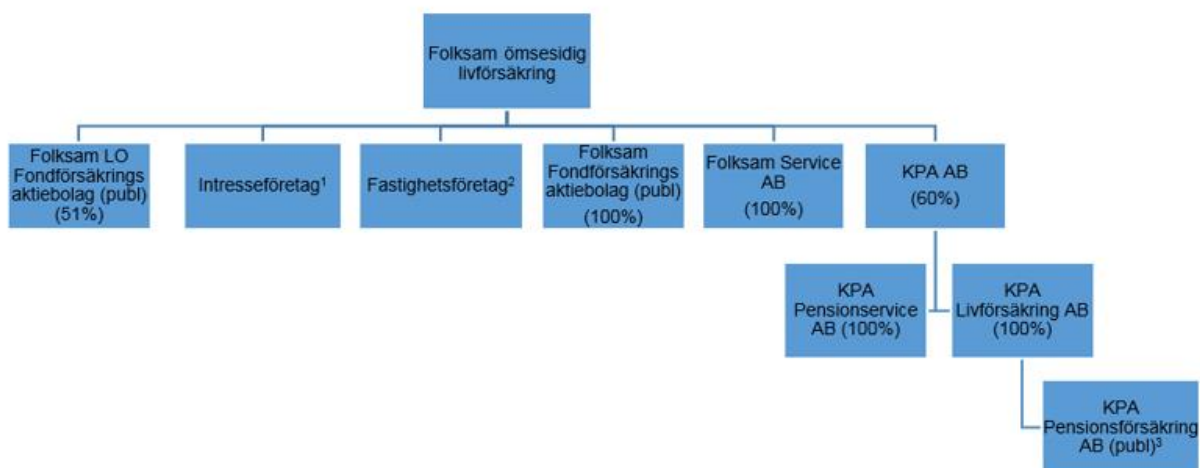
Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt företag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med företag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelserepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysning lämnas avseende "Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare" i not 35. Det förekommer inga transaktioner med övriga närstående parter utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i företag inom Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

Not 34. Upplysningar om närstående forts.

Bolagsstruktur i Folksam

Folksam består av två koncerner. Folksam Sak-koncernen och Folksam Liv-koncernen. Bilden nedan visar legal struktur för Folksam Liv-koncernen. Detaljerad redovisning av samtliga Sak-koncernföretag finns i årsredovisning för Folksam ömsesidig sakförsäkring och samtliga Liv-koncernföretag finns i årsredovisning för Folksam ömsesidig livförsäkring.

¹Detaljerad redovisning av andelar i intresseföretag i Folksam koncernen finns i not 19-20 i årsredovisning för Folksam Liv.

²Detaljerad redovisning av dotterföretag i Folksam koncernen finns i not 18-19 i årsredovisning för Folksam Liv.

³Detaljerad redovisning av dotter- och intresseföretag finns i not 17-18 i årsredovisning för KPA Pensionsförsäkring AB (publ).

Upplysningar om hur närstående transaktioner ingås och följs upp

Varje år beslutar styrelsen om en verksamhetsplan som bland annat beskriver ekonomiska mål och nyttjandet av gemensamma resurser. Vd ska regelbundet under året informera styrelsen om prognos och utfall av verksamhetsplan. Principiella avvikelser från beslutad verksamhetsplan ska godkännas av styrelsen. I samband med årsbokslutet ska den slutliga fördelningen av kostnader mellan företagen beslutas av styrelsen.

Kostnadsfördelning

Varje företag, verksamhetsområde och produkt ska bära sina direkta och/eller indirekt hänförliga kostnader. Driftkostnader fördelas så långt som möjligt efter faktiskt nyttjande på företag och produkt. Exempel på sådana kostnader är datorutrustning, lokaler och telefoni. För övriga kostnader görs en bedömning av faktiskt nyttjande, utifrån bland annat tidsredovisning, antal transaktioner eller antal försäkringar kopplade till kostnaden. Exempel på sådana kostnader är utnyttjande av vissa stödenheter och marknadsföring.

Överenskommelser

Den kostnadsfördelning som överenskommit på övergripande nivå operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan kostnadsställen/företag som interndebiteras. Överenskommelserna dokumenteras och innehåller uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Internränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan företag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Folksam Fondförsäkring uppgick internräntan 2019 till en kostnad om 121 (817) tusen kronor och intäkt om 42 (472) tusen kronor.

Not 34. Upplysningar om närstående forts.

Garantier

Inga garantier har ställts ut av Folksam Fondförsäkring till förmån för annat företag i Folksam.

Återförsäkring

Återförsäkring för företagen inom Folksam sker huvudsakligen gentemot extern part. Folksam Liv har mottagit intern återförsäkring genom att Folksam Fondförsäkring har återförsäkrat sig hos Folksam Liv med en premievolymp uppgående till 4 (3) miljoner kronor.

Utdelning

Folksam fondförsäkring har under året erlagt en utdelning till moderbolaget Folksam ömsesidig livförsäkring om 0 (55) miljoner kronor.

	2019				2018			
Följande transaktioner har skett mellan Folksam Fondförsäkring och närstående parter inom:								
Folksam Liv koncernen, Tkr	Erlagd	Erhållen	Fordran	Skuld	Erlagd	Erhållen	Fordran	Skuld
Moderföretag:			110 753	-			111 690	-
Administrativt stöd	7 961	1 273			1 761	2 637		
Försäkringsrörelsen	45 524	-			14 053	-		
IT	40 403	-			60 658	-		
Koncernföretag:			4 008	-			2 888	-
Administrativt stöd	16	364			22	1 405		
Försäkringsrörelsen	638	-			86	-		
KPA-koncernen								
Koncernföretag:			3 594	-			3 457	-
Administrativt stöd	-	139			-	404		
Summa	94 543	1 776	118 355	-	76 579	4 445	118 035	-
Folksam Sak koncernen, Tkr								
Moderföretag:			-	7 150			71	-
Administrativt stöd	13 580	555			24 068	489		
Försäkringsrörelsen	15 384	-			20 222	-		
IT	20 756	-			14 160	-		
Summa	49 719	555	-	7 150	58 450	489	71	-
Summa	144 262	2 331	118 355	7 150	135 029	4 935	118 105	-

Försäkringsrörelsen består av kostnader för bland annat distribution, skadehantering, kundservice, försäkringsadministration och den gemensamma marknadsorganisationen. Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för lokal, personalkostnader, kommunikation, redovisning, revision och marknadsföring.

Not 35. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Medelantal anställda ¹⁾	2019	2018
Tjänstemän	11	13
varav män	46%	54%

1) Folksam tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera företag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett företag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete. Utifrån tillikaanställningsmodellen är medelantalet anställda 173 (178) personer.

Löner, ersättningar och övriga förmåner, Tkr	2019	2018
Styrelse	-237	-204
Vd	-1 385	-1 293
Andra ledande befattningshavare	-1 660	-1 800
Summa ledande befattningshavare	-3 282	-3 297
Tjänstemän	-2 604	-3 995
Totalt	-5 886	-7 292
Sociala kostnader	-4 457	-3 139
varav pensionskostnader vd, inklusive löneskatt.	-598	-673
varav pensionskostnader andra ledande befattningshavare, inklusive löneskatt.	-613	-1 000
varav pensionskostnader tjänstemän, inklusive löneskatt.	-469	1 242

Fördelning kvinnor och män, ledande befattningshavare, antal	2019		2018	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelse	2	3	2	3
Vd	1	-	-	1
Andra ledande befattningshavare	-	-	1	1
Summa kvinnor och män, ledande befattningshavare	3	3	3	5

Ersättningspolicy

Folksam Fondförsäkring utgår från Folksam Livs ersättningspolicy samt de grundläggande värderingarna inom Folksam och har som mål att långsiktigt attrahera, motivera och behålla kvalificerade medarbetare med rätt kompetens vilka bidrar till att Folksam Fondförsäkring når sina mål och strategier på kort och lång sikt. Ersättningen ska vara individuell och differentierad, den ska motivera goda prestationer och önskvärda beteenden samt bidra till ett sunt risktagande som ligger i linje med ägarnas och kundernas förväntningar på Folksam Fondförsäkring. Ersättningarna ska utformas och bestämmas utan hänsyn till kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Folksam Fondförsäkring har en restriktiv hållning till rörliga ersättningar. För att minimera överdrivet risktagande samt undvika intressekonflikter där kundens intressen inte tas till vara med tillbörlig omsorg så utgår inga rörliga ersättningar inom Folksam Fondförsäkring utöver kollektiva program baserade på Folksam Livs övergripande mål fastställda av styrelserna för Folksam Liv och som gäller för alla anställda inom Folksam Liv inklusive dotterföretag.

För verkställande direktör och chefen internrevision utgår ingen rörlig ersättning. För övriga anställda inom Folksam Fondförsäkring som kan påverka företagets risknivå utgår ingen rörlig ersättning dock med undantag för kollektiva program baserade på Folksam Livs övergripande mål vilka är fastställda av styrelsen för Folksam Liv och som gäller för alla anställda inom Folksam Liv inklusive dotterföretag.

Beslutsgång för ersättningspolicy

Folksam Fondförsäkrings ersättningspolicy är fastställd av Folksam Fondförsäkrings styrelse.

Not 35. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.

Ersättningsutskott

Inom Folksam Fondförsäkring har styrelseordföranden ersättningsutskottets roll.

Anställda som kan påverka risknivån i Folksam Fondförsäkring

Folksam Fondförsäkring har identifierat de anställda som väsentligen kan påverka risknivån i företaget. Denna grupp av anställda utvärderas löpande och kan ändras beroende på den påverkan de har från tid till annan. Anställda som kan påverka risknivån i Folksam Fondförsäkring är vd samt tillikaanställda chefer och medarbetare i centrala kontrollfunktioner.

Folksam belöningsprogram

Folksam har ett belöningsprogram som omfattar samtliga medarbetare inom Folksam inklusive dotterföretag utom vd, koncernledning, vd/vice vd i dotterföretagen och chef internrevision. Syftet med belöningsprogrammet för 2019 var att skapa fokus på Folksams strategi och övergripande mål; att Folksam ska ha försäkrings- och pensionssparandebansrens mest nöjda kunder samt ett ökat kostnadsfokus. Nöjda kunder samt att hålla nere driftkostnaderna utgjorde de belöningsgrundande målen i belöningsprogrammet.

Belöningsprogrammet kan falla ut med 0 kronor till maximalt 20 000 kronor per medarbetare beroende på grad av måluppfyllelse. Utfallet i belöningsprogrammet växlas obligatoriskt till en avsättning i en individuell tjänstepensionsförsäkring.

	Arvode		Övriga förmåner		Sociala kostnader ³⁾		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Ersättning styrelse ⁵⁾								
Styrelsens ordförande								
Anna-Karin Laurell ⁴⁾	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga styrelseledamöter								
Jack Junel	-107	-106	0	0	-11	-17	-117	-123
Bettina Kashefi	-107	-98	0	0	-34	-31	-140	-129
Matz Glenhage ²⁾	-23	-	0	-	-7	-	-30	-
Magnus Karlsson ⁴⁾	-	-	-	-	-	-	-	-
Michael Kjeller ^{1) 4)}	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa Styrelsearvode	-237	-204	1	0	-52	-48	-288	-253

¹⁾ Avgick vid stämman april 2019

²⁾ Ny ledamot fr om sept 2019

³⁾ Varav inga pensionskostnader

⁴⁾ Interna ledamöter erhåller inget arvode

⁵⁾ Under året utbetalda arvoden.

Arvodesnivåer styrelsen, Tkr	2019	2018
Övriga exklusive Vd, fast arvode	-60,0	-60,0
Sammanträdesarvode per tillfälle	-7,8	-7,7

Not 35. Medelantal anställda samt löner och ersättningar forts.

Löner, ersättningar, arvoden och övriga förmåner, Tkr

Vd	2019	2018
Thomas Theiler, t o m 2019-09		
Grundlön	-1 008	-1 264
Övriga förmåner och ersättningar	-25	-29
Pensionskostnad	-469	-673
Charlotta Carlberg, fr o m 2019-10		
Grundlön	-349	-
Övriga förmåner och ersättningar	-4	-
Pensionskostnad	-129	-
Summa kostnader	-1 983	-1 966
Andra ledande befattningshavare ³⁾		
Andra ledande befattningshavare 0 (2) personer, varav 0 (1) med rörlig ersättning		
Grundlön	-1 634	-1 776
Rörlig ersättning ¹⁾	-21	-45
Övriga förmåner och ersättningar	-26	-24
Pensionskostnad	-613	-1 000
Summa kostnader ²⁾	-2 295	-2 844
Övriga tjänstemän		
Övriga anställda 9 (10) personer, varav 9 (10) personer med rörlig ersättning		
Grundlön	-2 604	-3 905
Rörlig ersättning ¹⁾	-112	-45
Pensionskostnader (inklusive upplösning av pensionsavsättning)	-469	1 242
Summa kostnader	-3 185	-2 708

¹⁾ Rörlig ersättning avser Folksamns belöningsprogram.

²⁾ I posten "Andra ledande befattningshavare" ingår ersättning som betalas av annat koncernföretag 0 (0) tusen kronor.

³⁾ Ledande befattningshavare avgick under året.

Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive personalrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Styrelsens externa ledamöter har ett fast årsarvode på 60 000 (60 000) kronor samt ett sammanträdesarvode på 7 800 (7 650) kronor.

Ersättningen till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till vd. För övriga ledande befattningshavare utgår inga rörliga ersättningar utöver Folksamns belöningsprogram. Med andra ledande befattningshavare avses de personer 0 (2) som tillsammans med vd utgör företagets ledningsgrupp.

Pension

För vd och ledande befattningshavare tillämpas den kollektivavtalade tjänstepensionsplanen, KTP. Några ytterligare utestående pensionsförpliktelser för styrelse och vd finns inte.

Avgångsvederlag och liknande förmåner

Vd samt övriga ledande befattningshavare har uppsägningstid enligt kollektivavtal.

Övrig information om ersättningar till anställda enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:12

Räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp för avgångsvederlag uppgick till 0 kronor. Räkenskapsårets ackumulerade totalbelopp för avgångsvederlag uppgick till 0 kronor och räkenskapsårets utbetalda avgångsvederlag uppgick till 2 956 tusen kronor.

Överenskommelser om avgångsvederlag baseras på individuella behov.

Not 36. Tvister

Det förekommer inte några tvister som i väsentligt avseende kan påverka företagets finansiella ställning.

Not 37. Väsentliga händelser efter balansdagen

Coronavirusets framfart är oroande och skapar stor volatilitet på de finansiella marknaderna. Folksam Fondförsäkring är dock finansiellt stabilt och vi kan stå emot turbulens. Företaget har i verksamheten haft en god förberedelse i form av kontinuitetsplaner, vilka har aktiverats. Den operationella verksamheten har därför kunnat upprätthållas tillfredsställande, vilket vi räknar med att kunna vidmakthålla. Vi följer naturligtvis utvecklingen mycket noggrant.

Årsredovisningens undertecknande

Stockholm den mars 2020

Anna-Karin Laurell
Styrelsens ordförande

Bettina Kashefi

Jack Junel

Matz Glenhage

Magnus Karlsson

Charlotta Carlberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse lämnades den mars 2020
KPMG AB

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor

Definitioner och begrepp

Aktiefonder

En fond som placerar sitt kapital i aktier och andra aktierelaterade instrument. Avkastningen är i regel starkt kopplad till hur den aktiemarknad där fonden investerar utvecklas.

Direktavkastning, i procent

Kapitalavkastning, intäkter, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med Kapitalavkastning, intäkter menas, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter m.m.

Erforderlig solvensmarginal

Den minsta nivå, beräknad utifrån verksamhetens art och omfattning, som kapitalbasen ska uppgå till enligt Försäkringsrörelselagen.

Försäkrad

Den person som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare

Den som har ingått försäkringsavtal med ett försäkringsföretag.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader jämte skaderegleringskostnader, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med driftskostnader menas anskaffningskostnader, förändring i posten Förutbetalda anskaffningskostnader, administrationskostnader samt provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring.

ICR

Med ICR avses det interna kapitalkravet

ICR-kvot

Med ICR-kvot avses kapitalbas i förhållande till internt kapitalkrav (ICR).

Kapitalavkastning

Intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångarna i årets resultat.

Kapitalbas (enligt solvens I)

Kapitalbasen består av eget kapital inklusive obeskattade reserver.

Kapitalbas (enligt solvens II)

Kapital basen består av primärkapital och tilläggskapital som har godkänts av Finansinspektionen.

I primärkapital ingår följande poster, den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder, inklusive försäkringstekniska skulder samt efterställda skulder. Tilläggskapital är en post som inte ingår i primärkapitalet men som kan krävas in för att täcka förluster.

Konsolideringskapitalet

Konsolideringskapital utgörs av i balansräkningen redovisat eget kapital, obeskattade reserver, uppskjuten skatt samt övervärden och undervärden i placeringstillgångar som inte redovisats i balansräkningen.

Medelantal anställda

Medelantalet anställda beräknas med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterad till en årsarbetstid, exklusive ombud.

Minimikapitalkrav

Minimikapitalkravet utgör den minsta storlek på det medräkningsbara primärkapitalet som krävs för att försäkringsföretaget med 85 procents sannolikhet ska ha tillgångar under kommande tolv månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Placeringstillgångar

Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, det vill säga räntebärande värdepapper, aktier och fondandelar.

Premieinkomst

Med premieinkomst avses ersättning till försäkringsbolag för det försäkringsskydd som har börjat gälla under perioden.

SCR-kvot

Med SCR-kvot avses kapitalbas i förhållande till solvenskapitalkrav.

Solvensmarginal

Solvensmarginalen är den lägsta nivå som kapitalbasen ska uppgå till. Den beräknas utifrån verksamhetens art och omfattning. I Solvens II införs i stället begreppet solvenskapitalkrav med mer detaljerade beräkningsregler.

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet (SCR) utgör den minsta storlek på det medräkningsbara primärkapitalet som krävs för att försäkringsföretagets övrig liv-verksamhet med 99,5 procents sannolikhet ska ha tillgångar under kommande tolv månader som täcker värdet av åtagandena gentemot försäkringstagare och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringar.

Solvenskvot

Förhållandet mellan kapitalbas och legalt solvenskrav. Solvenskravet är SCR för försäkringsverksamhet och erforderlig solvensmarginal för tjänstepensionsverksamhet.

Totalavkastning, i procent

Kapitalavkastning, intäkter jämte värdeförändringar och realisationsresultat vid försäljning av placeringstillgångar i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna; placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk samt kassa och bank. Med Kapitalavkastning, intäkter menas, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter m.m.

Bolagsbenämningar

Folksam och Folksamgruppen

Folksam och Folksamgruppen omfattar Folksam Liv-koncernen och Folksam Sak-koncernen. I begreppet koncern ingår konsoliderade och ej konsoliderade företag.

Folksam Liv-koncernen

I de finansiella rapporterna används begreppet koncern för att beskriva konsoliderade och ej konsoliderade företag. I koncernens balans- och resultaträkningar med tillhörande noter avses företag som konsolideras. Folksam Liv konsoliderar dotterföretag som står under bestämmande inflytande. Intresseföretag konsolideras och är de företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande. För information om vilka företag som ingår i koncernen se not Aktier och andelar i koncernföretag samt not Aktier och andelar i intresseföretag.

Folksam Sak-koncernen

I de finansiella rapporterna används begreppet koncern för att beskriva konsoliderade och ej konsoliderade företag. I koncernens balans- och resultaträkningar med tillhörande noter avses företag som konsolideras. Folksam Sak konsoliderar dotterföretag som står under bestämmande inflytande. Intresseföretag konsolideras och är de företag i vilka koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande. För information om vilka företag som ingår i koncernen se not Aktier och andelar i koncernföretag samt not Aktier och andelar i intresseföretag.

Folksam Liv-gruppen

Avser den försäkringsgrupp som rapporteras enligt Solvens II-regelverket, för Folksam Liv motsvarar det företag som ingår i Folksam Liv-koncernen det vill säga företag som både konsolideras och ej konsolideras i de finansiella rapporterna.

Folksam Sak-gruppen

Avser den försäkringsgrupp som rapporteras enligt Solvens II-regelverket, för Folksam Sak motsvarar det företag som ingår i Folksam Sak-koncernen det vill säga företag som både konsolideras och ej konsolideras i de finansiella rapporterna. Det som skiljer mellan Folksam Sak-koncern (finansiella rapporter) och Folksam Sak-gruppen (Solvens II) är hur vissa företag konsolideras. Ett företag kan t ex klassificeras som intresseföretag i de finansiella rapporterna men i Solvens II ingår de inte i gruppen då regelverket i Solvens II innebär en strikt gräns på att innehav mindre än 20 procent inte ingår i gruppen.

Sicklaön Bygg Invest konsolideras som intresseföretag i de finansiella rapporterna men ingår inte i gruppen enligt Solvens II utan tas upp som ett externt innehav.